

Univerzita Karlova v Praze

Filozofická fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Barbora Kolísková

Ovlivnění standardní výslovnosti moderní čínštiny čínskými dialekty

The Influence of Chinese Dialects on Standard Pronunciation of Modern
Chinese

Ústav dálného východu

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Štěpán Pavlík

2013

Poděkování:

Ráda bych tímto poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce Mgr. Štěpánu Pavlíkovi za odborné vedení, věcné připomínky a cenné rady při konzultacích bakalářské práce a její následné kompletaci. Dále bych tímto také chtěla poděkovat své rodině za veškerou podporu, kterou mi věnovali v průběhu celého studia na FFUK.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedených pramenů a literatury.

V Praze dne

Název bakalářské práce: Ovlivnění standardní výslovnosti moderní čínštiny čínskými dialekty

Autor: Barbora Kolísková

Ústav dálného východu

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Štěpán Pavlík

Klíčová slova: Moderní čínština, fonologie, výslovnost, dialekt

Abstrakt: Tato práce se zabývá vlivem místních variet na všeobecně uznávanou výslovnostní normu PTH. Práce se snaží na základě fonologických systémů daných variet vyšetřit základní výslovnostní odchylky oproti normované výslovnosti PTH. Fonologický systém PTH a daných místních variet je porovnáván a na základě rozdílů v iniciálních konsonantech, finálách a tónech je u každé zástupné variety navrženo řešení lokálního zabarvení PTH dané oblasti. Tato práce není podložena terénním výzkumem, jelikož takovýto výzkum není součástí bakalářské práce. Jsme si zde vědomi toho, že pokud práce postrádá data z terénního výzkumu, nejsou tvrzení podložena hmatatelnými důkazy, ale pouze sekundární literaturou. I přesto tato práce poskytuje základní přehled o nejčastějších výslovnostních deviacích na území Číny a může poskytnout podklady pro další výzkum zabývající se touto tematikou.

Title: The Influence of Chinese Dialects on Standard Pronunciation of Modern Chinese

Author: Barbora Kolísková

Department: Department of Asian studies

Supervisor: Mgr. Štěpán Pavlík

Keywords: Modern Chinese, phonology, pronunciation, dialect

Abstract: This thesis is dealing with the influence of local varieties on approved pronunciation of PTH. Thesis is trying to specify the basic deviations in pronunciation of Mandarin Chinese according to phonological systems of local varieties. Phonological system of PTH is compared to the system of local varieties. Based on the differences between phonological systems of initial, finals and tones, is set the solution of the appearance of local PTH. This thesis is not back up with local research of PTH, because this kind of research is not a part of our work. We are aware of the lack of evidences caused by absence of local research. Our conclusions are confirmed only in additional sources. Even all this thesis provides the basic knowledge of the most common pronunciation deviations of PTH in China. This work could provide the basic information for additional research focussed on this topic.

1 Obsah

2	ÚVOD	6
3	ČÁST PRVNÍ.....	8
3.1	CHARAKTERISTIKA ČÍNŠTINY	9
3.1.1	Iniciály 声母 <i>Shēngmǔ</i>	13
3.1.2	Tón 声调 <i>Shēngdiào</i>	14
3.1.3	Finály 韵母 <i>Yùnmǔ</i>	16
3.2	PERIODIZACE ČÍNŠTINY	20
3.3	TERMINOLOGIE.....	25
4	ČÁST DRUHÁ	27
4.1	Fonologické systémy dialektických skupin.....	28
4.2	官语 <i>Guānhuà</i>	29
4.2.1	北京 <i>Běijīng</i>	29
4.2.2	济南 <i>Jīnán</i>	32
4.2.3	西安 <i>Xiān</i>	33
4.2.4	太原 <i>Tàiyuán</i>	35
4.2.5	武汉 <i>Wūhàn</i>	37
4.2.6	成都 <i>Chéngdū</i>	39
4.2.7	合肥 <i>Héféi</i>	40
4.2.8	扬州 <i>Yángzhōu</i>	41
4.3	吴语 <i>Wúyǔ</i>	43
4.3.1	苏州 <i>Sūzhōu</i>	44
4.3.2	温州 <i>Wēnzhōu</i>	45
4.4	湘语 <i>Xiāngyǔ</i>	46
4.4.1	长沙 <i>Chángshā</i>	47

4.4.2	双峰 Shuāngfēng.....	49
4.5	赣语 Gànyǔ.....	50
4.5.1	南昌 Nánchāng.....	51
4.6	客家语 Kèjiāyǔ.....	52
4.6.1	梅县 Méixiàn.....	53
4.7	粤语 Yuèyǔ.....	55
4.7.1	广州 Guǎngzhōu.....	56
4.7.2	阳江 Yángjiāng.....	58
4.8	闽语 Mǐnyǔ.....	60
4.8.1	厦门 Xiàmén.....	61
4.8.2	福州 Fúzhòu.....	63
4.8.3	湖州 Húzhōu.....	65
4.8.4	建瓯 Jiàn'ōu.....	67
5	SHRNUTÍ.....	69
6	ZÁVĚR.....	72
7	PRAMENY A LITERATURA.....	74
8	PŘÍLOHY.....	76

2 ÚVOD

Základním prostředkem mezilidské komunikace je jazyk. Jeho pomocí se dorozumíváme s ostatními lidmi, se kterými přicházíme každý den do styku. Jazyková situace na území Číny je však na rozdíl od jiných jazyků mnohem komplikovanější. Vyskytuje se zde totiž velké množství jazykových variet, které jsou mezi sebou navzájem na poslech nesrozumitelné. Otázku, která pálí nejednoho lingvistu: zda se na území Číny nachází jeden jazyk s množstvím dialektů nebo celá skupina jazyků, ponechme prozatím stranou. Podívejme se na tento problém očima rodilých mluvčích. Mezi mluvčími stejné variety je to jednoduché, jelikož se navzájem dorozumí. Problém nastává, když se spolu potkají dva mluvčí odlišných variet a potřebují najít společný kód, ve kterém budou komunikovat. Funkci tohoto společného dorozumivacího prostředku plní *Pǔtōnghuà* 普通话 (zkráceně PTH) doslova „všeobecně srozumitelná řeč“. Používá se ve veřejných médiích a státní správě, a také se povinně vyučuje na školách. Tento společný jazyk byl oficiálně přijat roku 1955 jako lingua franca pro všechny obyvatele Číny. Jak si ale velmi rychle ověří každý student čínštiny, který přijede do Číny na studijní stáž, kromě médií a ve školách, kde vyučují kantoři prošli speciálním školením, se s PTH, která by byla vyslovována podle standardu, téměř nesetkáte. Mluvčí totiž ve většině případů přenášejí otisk svého rodného dialektu i do společného jazyka. Tato práce si klade za cíl porovnat fonologické systémy vybraných variet dialektických skupin s fonologickým systémem PTH a na základě tohoto srovnání se pokusit vytvořit určitou „mapu“ pravděpodobných výslovnostních deviací oproti PTH.

V této souvislosti je třeba zdůraznit, že tato práce přistupuje k výše zmíněnému problému z hlediska srovnávání na základě několika odborných prací určených primárně čínským čtenářům, které v rámci popisu fonologie čínštiny a jejích dialektů vymezují základní výslovnostní deviace od všeobecně uznávaného standardu. Cílem práce je tedy pokusit se na základě fonologického systému daných variet vyšetřit, jaké bude „lokální zabarvení“ PTH v dané oblasti. Dá se předpokládat, že u skupiny čínského obyvatelstva,

kteřá neprošla systematickou výukou PTH od základní školy a tedy nemá přesné povědomí o její fonologii, ani natrénovanou správnou výslovnost, bude míra deviace o něco větší.

Hlavním zdrojem, ze kterého budou čerpány údaje o fonologických systémech variet dialektických skupin, je publikace 汉语方音字汇 *Hànyǔ fāngyīn zìhuì*¹, ve které je definováno sedm hlavních dialektických skupin i s jejich fonologickými systémy lokálních variet. Toto srovnání považujeme za nutné pro jakýkoliv další výzkum týkající se této problematiky. Domníváme se, že bychom tímto mohli zmapovat jazykovou situaci a na základě našich předpokladů určit jakési základní skupiny či formy výslovnostních deviací. Budeme tak činit pouze na základě srovnávání daných fonologických systémů a sekundární literatury. Je možné, že tato práce bude moci posloužit jako všeobecný přehled výslovnostních deviací. Výsledky této práce by také mohly těm, kteří se chystají do Číny poprvé, pomoci vytvořit přehled o jazykové situaci dané oblasti. Obecně vzato by výsledná „mapa“ výslovnostních deviací mohla posloužit například i kriminalistům a jiným orgánům, které si potřebují ověřit, odkud daná osoba opravdu pochází. Aby práce mohla plně posloužit k takovýmto účelům, musela by být podložena terénním výzkumem, který však není náplní bakalářské práce.

Fonologický systém PTH budeme konfrontovat se systémem variet dialektických skupin a v závislosti na jejich shodě či odlišnosti demonstrovat pravděpodobné výslovnostní rozdíly oproti standardu. Jsme si vědomi toho, že pokud nemáme výsledky podložené hmatatelnými důkazy, jedná se spíše o dedukce a a bylo b třeba dalších důkazů, abychom mohli naše tvrzení ověřit. Nicméně přesto se pokusíme o zmapování odchylek od uznávané výslovnostní normy na základě materiálů, které máme k dispozici. Naše práce je dělena na dvě části. V té první se budeme zabývat definováním základních pojmů a fonologického systému PTH. Ve druhé potom dojde ke konfrontaci fonologických systémů a vymezení odlišností v lokálně zbarvené PTH oproti kodifikované normě.

¹ Beijing Daxue. *Hanyu fangyin zihui*. Beijing: Wenzhi Gaige Chubashe, 1989.

3 ČÁST PRVNÍ

3.1 CHARAKTERISTIKA ČÍNŠTINY

Čínština 汉语 *Hànyǔ* je jazykem národa 汉 *Hàn*, jehož mluvčí čítají více než miliardu lidí. Současné zdroje uvádí, že čínsky hovoří zhruba 1,3 miliardy mluvčích, z nichž převážná většina žije na území ČLR². (Třísková 2010:10)

Pod pojmem čínština máme v této práci na mysli současný čínský jazyk v širším slova smyslu, tedy čínštinu obecně ze synchronního pohledu. Kodifikovanou verzi úředního jazyka budeme v naší práci označovat pojmem 普通话 *Pǔtōnghuà* (doslova Obecně srozumitelný jazyk, zkráceně PTH), který je definován takto: „*Společný jazyk čínského národa, jehož fonetickým standardem je pekingská výslovnost, jehož základním dialektem je severní nářečí a jehož mluvnickým standardem jsou vzorová díla psaná současnou spisovnou čínštinou*“ (Chen,2004:40).

Nyní definujeme čínštinu na základě genetické příslušnosti a typologické charakteristiky. Z hlediska **genetické** příslušnosti patří čínština do sino-tibetské jazykové rodiny, která se dělí na dvě větve: na skupinu 1) sinických (zahrnuje čínštinu a všechny její variety) a na skupinu 2) tibeto-barmských jazyků (Brown, Ogilvie 2009:968). Lyovin(1997:115) se dále ke genetickému zařazení čínštiny vyjadřuje takto: „*I když byly zaznamenány předchozí pokusy o klasifikaci této jazykové rodiny, musí být nejprve učiněn rozsáhlý výzkum, aby jazyky sino-tibetské jazykové rodiny mohly být přesně a správně klasifikovány. Nyní můžeme s určitostí říci pouze to, že v této rodině nacházíme dvě hlavní jazykové větve.*“ Lyovin v zápatí uvádí větev sinickou a tibeto-barmskou. První z nich podle něj zahrnuje čínštinu a její „dialekty“. Někteří badatelé také hovoří o větvi sinických jazyků³. U větve tibeto-barmské pak dále vyděluje sedm podskupin. Především čínští lingvisté⁴ do této rodiny řadí ještě jazykové větve Tai-Kadai 壮侗 *Zhuàng-dòng* a Miao-Yao 苗瑶 *Miáo-yáo*.

Co se týká **typologické charakteristiky**, čínština je izolující jazyk s polysyntetickými rysy. Třísková uvádí: „*Dnešní čínština projevuje řadu rysů, které bývají spojovány s tradičním typem tzv. izolujícího jazyka. V tom se podobá řadě jazyků*

² Na Taiwanu a v Singapuru, kde je čínština také úředním jazykem, se však jazykový standard nenazývá PTH, ale *Guóyǔ*(Taiwan) a *Hànyǔ*(Singapur). Jelikož není standardem PTH, stojí tyto dvě oblasti mimo naše zkoumání.

³ Tento problém zde necháváme stranou. Více k tomuto tématu např.: Yan (2006)

⁴ Např.:Yan (2006)

jihovýchodní Asie, např. vietnamštině, thajštině, barmštině aj. Jsou to zejména následující rysy: **morfémy jsou jednoslabičné a tvarově neměnné**. Slova se neskloňují ani nečasují, gramatické vztahy slov ve větě se vyjadřují **slovosledem a pomocnými slovy**, nikoli připojováním afixu či tvaroslovnými změnami uvnitř slova. Pokud jde o **vztah morfému ke slovu**, tak podle údajů frekvenčního slovníku "Xiandai hanyu pinlü cidian" (1986:1489) představují **dvojslabičná slova 73,3% slovní zásoby** moderní čínštiny (průměr všech stylů). To zhruba odpovídá údajům Xiao et al. 2009:13, kteří pomocí grafu uvádějí procenta slov o různých délkách ve slovní zásobě jazykových zkoušek HSK (Hanyu shuiping kaoshi). Slova dvojslabičná (a delší) jsou v drtivé většině kompozita – skládání mezi slovotvornými prostředky dominuje (např. diànhuà 电话 „telefon“, dosl. „elektrická řeč“)“ (Třísková 2010:11). Z hlediska **fonologické klasifikace** je čínština slabičným a tónovým jazykem. Sehnal (2002) uvádí: „... existuje těsný vztah mezi slabikou a významem. Slabika je výchozí jednotkou čínské výslovnosti... jazyková rovina morfému je v čínštině mnohem výraznější než rovina slova.“⁵

Je zřejmé, že čínština je nadmíru odlišná od jazyků evropských. A to nejenom svým vztahem slabiky/morfému k čínskému znakovému písmu. Číňané berou slabiku jako nedělitelný celek. Například při popisování výslovnosti neznámého znaku se nestane, že by danou výslovnost vyhláskovali nebo napsali v *přinyňu*, ale opiší výslovnost pomocí jiného homofonního znaku. Popis slabiky v *přinyňu* zvládají s obtížemi (Třísková 2010).

V čínštině je počet slabik ve srovnání s indoevropskými jazyky omezený, což vychází z pevně dané vnitřní struktury slabiky. Na segmentaci slabiky je možno pohlížet dvěma způsoby. Prvním je tradiční přístup západních obecných lingvistů, kteří segmentují slabiku na přéturu a rým (onset-rhime). Druhý přístup vychází z čínské fonologické tradice a zakládá se na segmentaci slabiky na iniciálu, finálu a tón. Kromě výše zmíněného zásadního vztahu mezi slabikou, morfémem a čínským písmem, se v popisu jednotlivých částí slabiky objevuje suprasegmentální rys. To je něco, s čím segmentace slabiky „západního“ typu primárně nepočítá. Ke vztahům písma a jazyka uvádí Třísková (2010:25) toto: „Zatímco u kolébky hláskových písem stál nutně analytický přístup ke zvukům jazyka

⁵ Více ke vztahu slabika-morfém-znak viz např.: ZÁDRAPA, Lukáš a Michaela PEJČOCHOVÁ. *Čínské písmo*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2009.

a zájem o zvukovou materii, tak čínské písmo samo o sobě takovou potřebu nevytvářelo – je morfemografické. Systematické analýze na segmenty se tak Čiňané vyhnuli. Byli k ní donuceni až v době historicky relativně nedávné.“

V naší práci se vzhledem k výše zmíněným vztahům mezi jednotlivými jazykovými rovinami, s ohledem na stavbu čínštiny a existenci čínské fonologické tradice, přikloníme k segmentaci slabiky dle tradiční čínské fonologie, jelikož by nám z již výše zmíněných důvodů přišlo nepatřičné a násilné aplikovat systém západního dělení slabiky. Kromě toho náš hlavní zdroj užívá segmentaci vycházející z tradiční čínské fonologie. Z těchto důvodů bude v naší práci slabika segmentována podle tradičního čínského pohledu. Další argumenty pro použití tradičního modelu vyplynou po srovnání obou systémů.

V tabulce 3.1 je naznačena segmentace slabiky západního typu. Vidíme, že v tomto způsobu dělení se slabika skládá z prétury (může být tvořena konsonantem nebo skupinou konsonantů) a slabičného základu. Do tohoto bodu se obě dělení shodují. Prétura odpovídá iniciále, která však v čínštině může být tvořena pouze jedním konsonantem, a slabičný základ odpovídá finále a tónu. Přístupy se začnou rozcházet tehdy, když budeme chtít dále segmentovat finálu. V západní tradici se slabičný základ rozděluje na jádro tvořené jednoduchým nebo složeným vokálem a koda tvořenou jedním nebo skupinou konsonantů.

Tabulka 3.1

Dělení slabiky „západního“ typu

- Prétura (onset) (iniciála)
- Základ (finála)
 - jádro (nucleus)
 - koda (coda)

Dělení podle čínské fonologické tradice: Potřeba segmentace čínské slabiky vyvstala spolu s příchodem buddhismu za vlády dynastie 汉 *Hàn* (206 př.n.l. – 220 n. l.). Poprvé v historii bylo zapotřebí přesného zachycení výslovnosti znaků kvůli recitaci sůter a jejich překladu. Učenec 孫炎 *Sūn Yán* (441-513)⁶ je považován za prvního, kdo uplatnil systém 反切 *fǎnqiè* k popisu výslovnosti znaků. Tento systém dělí slabiku na dvě části: iniciálu a

⁶ Učenec *Sūn Yán* žil ve státě *Wei* 魏 v období Tři říší (220-280) a obecně je považován za prvního, kdo uplatnil systém *fǎnqiè*. Tento systém použil ve svém slovníku 尔雅音义 *Ěryǎ Yīnyì*

„koncovou část 韵尾 *yùnweǐ*“ (termín finála a se začal používat později). Systém *fānqiè* postupuje při popisu výslovnosti znaků takto: ve slovníku byl uveden určitý znak A, jehož výslovnost se zapisovala pomocí dvou jiných znaků B a C. Znak A se znakem B sdílel totožnou iniciálou a se znakem C sdílel finálu a tón. Čili pomocí dvou znaků se zapisovala výslovnost toho třetího. Tento systém je uplatněn v nejstarším známém slovníku *Qièyùn* 切韵 (601dynastie *Suí* 随), jehož hlavním editorem je *Lù Fǎyán* 陆法言 (581-618). Díky tomuto slovníku a jeho systému máme dochovanou podobu jazyka tehdejší doby, jehož vývoj můžeme v průběhu dějin dále sledovat. V tomto slovníku je zachycena podoba jazyka tzv.: Early Middle Chinese – viz kapitola 3.2 Periodizace čínštiny. Za dynastie *Suí* tedy bylo povědomí o iniciále, rýmu (později finále). V rýmovnicích dynastie *Qīng* se již setkáváme s dělením finál do čtyř kategorií 四呼 *sìhū*. Do těchto kategorií se finály vydělovaly podle toho, kterou mediálu obsahovaly (viz kapitola Finály). Mediála a terminála nebyly v čínských slovnících nikdy přesně pojmenovány. Ačkoliv povědomí o těchto složkách bylo, nikdy nevyvstala potřeba je přesně pojmenovat. K analýze na více úrovněnou segmentaci došlo až v 19. a 20. století po těsnějším kontaktu se západními mocnostmi a při potřebě vytvoření oficiálního přepisu čínských znaků. (Třísková 2010:25)

Dělení slabiky, které je znázorněno v tabulce 3.2, pochází z lingvistické dílny Dragunov a Dragunovova. Tito autoři patří k těm, kteří při rozboru slabiky postupovali s ohledem na čínskou fonologickou tradici. Jak uvádí Třísková (2010:54) : „*Jejich východiskem není inventář samohláskových a souhláskových segmentů, nýbrž komponenty iniciála – finála. Finálu dále analyzují jako strukturu složenou z komponentů mediála – centrála – terminála, které jsou v hierarchických vztazích*⁷.“ Tímto způsobem pak segmentuje čínskou slabiku mnoho dalších badatelů, jako například Howie (1976:19), který používá terminologii: Initial-Final(medial-vowel-ending).

⁷ Více o analýze Dragunovových viz Třísková 2010

Tabulka 3.2

	tón 声调 <i>shēngdiào</i>	
iniciála 声母 <i>shēngmǔ</i>	finála 韵母 <i>yùnmǔ</i>	
	mediála 介音 <i>jièyīn</i>	
	Subfinála/rým 韵 <i>yùn</i>	centrála 韵腹 <i>yùnfù</i> terminála 韵尾 <i>yùnwěi</i>

V následujících kapitolách podrobně rozebereme postupně po jednotlivých složkách fonologický systém PTH. Jak již bylo zmíněno výše, v naší práci vycházíme z čínského tradičního pohledu na segmentaci slabiky, který koresponduje se stylem segmentace v našem hlavním zdroji a s analýzou Dragunovových.

3.1.1 Iniciály 声母 *Shēngmǔ*

Jak je vidět v tabulce 3.3 v PTH je 21+1 iniciál. Dvacátá druhá iniciála je tvořena funkční nulou, což znamená, že pozice iniciály není obsazena plnohodnotným konsonantem. Iniciály jsou tvořeny konsonanty 辅音 *fǔyīn* s tím, že v čínštině může být iniciála tvořena pouze jedním, nikoliv skupinou konsonantů. Iniciály zařazujeme podle místa a způsobu artikulace. Pro potřeby této práce nebudeme při transkripci fonologických systémů používat 拼音 *pīnyīn* (oficiální transkripce čínských znaků), ale fonetickou transkripci IPA⁸. Ve většině tabulek budou potom IPA symboly doplněny čínskými znaky⁹ reprezentující dané iniciály ve střední čínštině (viz kapitola Periodizace čínštiny)

Tabulka 3.3

	bilabiály	Labio-dentály	Dentály	alveoláry	retroflexní	palatály	veláry
okluzivy	p 帮 p ^h 旁			t 端 t ^h 透			k 见 k ^h 溪
afrikáty			ts 清 ts ^h 精		tʂ 庄 tʂ ^h 初	tʃ 照, tʃ ^h 穿	
frikativy		f 非	s 丝		ʂ 山 ʐ 候	ʃ 审	x 晓
nazály	m 明			n 泥			
aproximanty				l 来			
21+1 iniciál	přídechové						

Z tabulky je možné vyčíst, že v PTH podle místa artikulace rozeznáváme 3 bilabiály, 1 labio-dentálu, 3 dentály, 4 alveoláry, 4 retroflexivy, 3 palatály a 3 veláry. V druhé části

⁸ International Phonetic Alphabet

⁹ V naší práci budeme znaky uvádět pouze při první zmínce o daném pojmu. V této práci jsou používány zjednodušené znaky 简体字 *jiǎntǐzì*

naší práce budeme pozorovat, jak ve fonologických systémech daných variet „mizí“ nebo naopak „přibývají“ iniciální konsonanty. Takovou „stálící“ řekněme bude absence celé retroflexní řady (resp. její splynutí s řadou dentální). O tom ale až ve druhé části. Počty iniciálních konsonantů podle způsobu artikulace jsou následující: 6 okluziv, 6 afrikát, 6 frikativ, 2 nazály a jedna laterální aproximanta. Dalším znakem PTH jsou opozice aspirace a absence opozic znělostních.

3.1.2 Tón 声调 Shēngdiào

Tón je fonologický intonační příznak vázaný na slovní jednotku. Dělíme je podle průběhu na pohybové a polohové. V PTH se vyskytuje jeden polohový a ostatní pohybové (klesavé a stoupavé). Tóny mají prioritu před větnou intonací a jejich realizace probíhá nad finálou¹⁰. Podle Jerryho Normana (1988) se při popisu vývoje tónů musíme odrazit od střední čínštiny (podrobněji o tomto pojmu viz kapitola *Periodizace čínštiny*). Ze slovníku *Qièyùn* víme, že tehdejší čínština rozeznávala čtyři tónové kategorie. Karlgren tyto čtyři kategorie definoval takto: 平 *píng*: „rovný“ 上 *shàng*: „stoupavý“, 去 *qù* „(pravděpodobně) klesavý“, 入 *rù*: „končící na okluzivu“ (Norman 1988:52). Norman k těmto definicím uvádí, že se nedají jasně určit hodnoty tehdejších tónových kategorií, protože se nemůžeme spoléhat na dnešní fonetické hodnoty těchto kategorií v současných dialektech a z nich pak odvozovat ty původní. Dále namítá, že tyto názvy odkazovaly ke středněčínským kategoriím, a proto si nemůžeme být jisti, že byly vybrány právě pro své popisné funkce. Z toho plyne, že nemůžeme rekonstruovat přesnou fonetickou podobu středněčínských tónů. Můžeme však poměrně přesně a snadno vystopovat vývoj všech středněčínských tónových kategorií až do současnosti, protože lze vysledovat splývání a rozdělování jednotlivých kategorií v průběhu času. Pro vývoj tónů hrál důležitou roli vznik tzv.: registrů. (Norman 1988:53)

V rámci působení iniciálního konsonantu došlo v rámci fonetického vývoje k rozdělení každé z původních kategorií 调类 *diàolèi* na dva registry - **vyšší** 阴 *Yīn* a **nižší** 阳 *Yáng*. Norman uvádí, že po dobu existence znělosti jako distinktivního rysu středněčínských iniciál plnily tyto registry pouze funkci alofonů. Když se znělost jako distinktivní rys

¹⁰ Viz příloha Sonogram

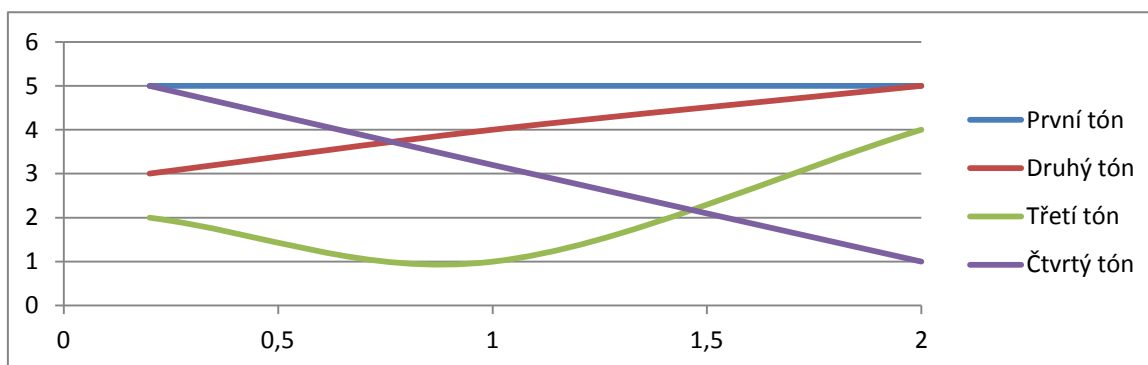
později vytratila a byla nahrazena aspirací, staly se registry plnohodnotnými fonémy. K této změně došlo za dynastie 唐 *Táng*. To znamená, že z původních čtyř kategorií vzniklo osm: 阴平 *yīnpíng*, 阳平 *yángpíng*, 阴上 *yīnshàng*, 阳上 *yángshàng*, 阴去 *yīnqù*, 阳去 *yángqù* 阴入 *yīnrù* a 阳入 *yánggrù*. Tónové kategorie 调类 *diàolèi* v jednotlivých varietách současné čínštiny vychází právě z tohoto systému a jejich konkrétní realizace se nazývá 调值 *diàozhí*. V *pǔtōnghuà* rozlišujeme tóny patřící do těchto kategorií: 阴平 *yīnpíng*, 阳平 *yángpíng*, 上声 *shàngshēng* a 去声 *qùshēng*. Tedy kategorie *píng* se rozdělila na vyšší a nižší registr, přičemž slabiky v tónu *píng* s původně neznělou iniciálou dnes odpovídají prvnímu tónu a slabiky se znělou iniciálou dnešnímu druhému tónu. Slabiky vyslovované v tónu *shǎng* odpovídají dnešnímu třetímu tónu (s výjimkou slabik se znělými obstruenty na iniciální pozici, které se dnes vyslovují v tónu čtvrtém). Slabiky v původním tónu *qù* se dnes vyslovují v tónu čtvrtém. Slabiky v původním tónu *rù* (končící původně na okluzivy -p, -t, -k) se rovnoměrně rozdělily do všech čtyřech současných tónových kategorií PTH. Viz tabulka 3.4

Tabulka 3.4

STŘEDNÍ ČÍŇŠTINA	Pǔtōnghuà			
	阴平	阳平	上声	去声
平	neznělé iniciály	znělé iniciály		
去				znělé obstruenty
上			neznělé iniciály	znělé obstruenty
			znělé sonory	
入		znělé obstruenty		znělé sonory

Konkrétní průběh jednotlivých tónů (*diàozhí*) v PTH je následující:

Tabulka 3.5

Výše uvedená tabulka demonstuje průběhy tónů PTH v závislosti na čase. Časové údaje, které jsou zde uvedeny, slouží především jako ilustrační příklad. Tím pádem se nejedná o přesné zachycení délky tónu. Jak je vidět, tato tónová škála (na ose Y) je rozdělena podle výšky s tím, že pátý stupeň odpovídá nejvyšší hlasové poloze a první té nejnižší. Jednotlivé tóny PTH mají následující průběh: první tón nabývá hodnoty 55 (polohový), druhý 35, třetí 214 a čtvrtý 51 (pohybové). Toto pětistupňové schéma pochází z roku 1930 od známého lingvisty 赵远任 *Zhào Yuǎnrèna* a budeme jej používat k popisu všech průběhů tónových kategorií v následujících kapitolách. K číselnému systému se mohou ještě vázat grafické značky, avšak v této práci zcela postačí značky číselné.¹¹

3.1.3 Finály 韵母 Yùnmǔ

Nejprve si nadefinujeme, co to vlastně finály jsou. Zhao(1968:19) uvádí toto: „*Finála slabiky, je slabika minus iniciála... nejdelší forma finály se skládá ze třech částí: mediála, centrála a zakončení.*“ Nyní považujeme za nutné blíže rozebrat segmentaci finál a její vývoj. Jak již bylo zmíněno výše, již za dynastie *Qīng* se v rýmovnících začínají objevovat čtyři kategorie finál *sīhū*. Kritériem pro zařazení finály do jednoho z *hū* je to, jestli finála obsahuje mediálu a pokud ano, tak jakou (Třísková 2010:93). Každá z kategorií nese jméno podle pozice artikulátorů při vyslovení počátečního elementu finály. Čtyři tradiční kategorie finál jsou tyto¹²:

1) 开口呼 <i>kāikǒuhū</i> „otevřená ústa“	nulová mediála a všechny ostatní kromě [i,u,y]
2) 齐齿呼 <i>qíchǐhū</i> „srovnané řezáky“	[i]
3) 合口呼 <i>hékǒuhū</i> „přiblížené rty“	[u]
4) 撮口呼 <i>cuōkǒuhū</i> „stažené rty“	[y]

Většina autorů (např.: Pulleyblank, Zhao) řadí finály do těchto tradičních kategorií. V této práci budou finály definovány rovněž tímto způsobem, jelikož náš hlavní zdroj *Hànyǔ fāngyīn zìhuì* užívá tradičního dělení na čtyři *hū* a je to v souladu se segmentací slabiky dle tradiční čínské fonologie. Níže je tabulka 3.6, kde jsou finály zařazené do tradičních

¹¹ Více viz ZHAO, Yuanren. *A grammar of spoken Chinese*. Los Angeles and Berkley: Universita of Carolina Press, 1968.

¹² Terminologie z Třísková podle Wangli-ho

kategorií *sihū*. Ohledně pravidel, která se váží k dělení na čtyři skupiny, uvádí Třísková (2010:225/6) toto: „*Finály s prvním elementem [i] jsou v kategorii qíchǐhū, finály s prvním elementem [u] jsou v kategorii hékǒuhū, finály s prvním elementem [y] jsou v kategorii cuōkǒuhū, finály s ne-vysokým prvním elementem jsou v kategorii kāikǒuhū. Finály s hlavní samohláskou /i/ (např. ve slabikách /pi/, /pin/) se tak ocitají ve společné kategorii s finály začínajícími na mediálu /i/ (např. ve slabice /pian/). Obdobně to platí pro /u/, /y/. Pokud /i/ ve slabikách jako /pi/, /pin/ atd. určíme jako mediálu, můžeme systém si hū interpretovat velmi přehledně: ve stejném hū jsou ty finály, které sdílejí stejnou mediálu. Existují ještě jiné možnosti, jak se dobrat takovéto transparentní interpretace si hū.*“¹³ Ve slovnících si tehdejší badatelé, co se čínské slabiky týče, vystačili s pojmem iniciála a *yùn*(rým). Třísková uvádí, že měli povědomí i o dalších elementech (mediála a terminála), avšak termíny nebyly nikdy explicitně vymezeny. Potřeba jejich vymezení přišla až s příchodem devatenáctého a dvacátého století, kdy Čína podléhala silným západním vlivům a modernizačním tendencím znakového písma a pokusům o vytvoření jazykového standardu. Prvním pokusem o vytvoření „přepisu“ výslovnosti byl systém 注音字母 *Zhùyīn Zìmǔ* (1918), který zachycoval výslovnost prvního oficiálně uznaného standardu – 国语 *Guóyǔ* . Systém byl založený na grafické podobě znaků a vyděloval hlavně mediálu - tedy slabika byla rozdělena na tři části (Třísková 2010:26). Dalším přepisem byl potom systém 国语罗马字 *Guóyǔ Luómǎzì* (1926), který využíval ke svému zápisu latinku. V roce 1958 byla schválena závazná podoba alternativního latinkového zápisu čínských znaků – abeceda 拼音 *pīnyīn*(budeme zkracovat jako PY). *Pīnyīn* měl posloužit i k šíření společného standardu mezi mluvčí dalších dialektů. Při jeho vytváření bylo podníceno nespočet debat o tom, na jakých kritériích by měl být založen a zdali přijmout západní lingvistické přístupy či nikoliv. „*Abeceda pīnyīn tak po určitých polemikách přijala jako svůj základ latinku a analýzu slabiky na segmenty (a rozdělení yùn na dvě složky: centrálu – 韵腹 yùnfù a terminálu 韵尾 yùnwei). Konkrétní vymezení čtyř komponentů slabiky na úrovni segmentu a jejich označení bylo přitom v souladu s předchozí*

¹³ K těmto dalším možnostem více viz Třísková (2010) nebo Pulleyblank(1984)

fonologickou tradicí...“(Třísková 2010:27) Z toho plyne, že konkrétní segmentace finály přišla až v padesátých letech minulého století.

Tabulka 3.5 Finály PTH

	开口呼	齐齿呼	合口呼	撮口呼
	ɿ	i	u	y
jednoduché finály	ɚ			
	a	ia	ua	
		ie		ye
	ɤ			
	o		uo	
složené finály	ai		uai	
	ei		uei	
	au	iau		
	ɔu	iou		
nazální finály	an	iɛn	uan	yan
	ən	in	uən	yn
	aŋ	iaŋ	uaŋ	
	əŋ	iŋ	uəŋ	
		iuŋ	uŋ	

Mediály
Centrály
Terminály

Výše je uvedena tabulka finál řazených pomocí systému čtyřech *hū*. Jak již bylo zmíněno výše, tento model se bude objevovat v průběhu celé naší práce, jelikož se ho drží náš hlavní zdroj. Považujeme zde za nutné vysvětlit tyto dva symboly [ɿ,ɚ], které se vyskytují v horní části tabulky (Třísková transkribuje takto [i̯]). Podle některých badatelů¹⁴ se jedná o apikální samohlásky nebo podle jiných¹⁵ zase o slabičné konsonanty. V *pīnyīnu* se to týká těchto slabik: zi,ci,si,zhi,chi,shi,ri. Mezi lingvisty zabývajícími se touto problematikou se různí názory na to, zda se jedná o apikální samohlásku nebo slabičný konsonant. Přiklonění k jednomu či druhému se odvíjí od toho, zdali autor považuje za obligatorní výskyt vokálu v čínské slabice či nikoliv. Ti, kteří zastávají stanovisko možnosti neobsazené vokálové pozice, se přiklánějí k termínu slabičný konsonant. Druhá skupina

¹⁴Např.: Třísková, Karlgren, Howie

¹⁵Např.: Duanmu, Dragunovovi.

„obligatorních vokalistů“ pak používá termínu apikální samohláska. Cílem naší práce není vyřešit toto dilema, a proto se nepřikloníme ani k jedné či druhé variantě. Pro zápis těchto hlásek budeme pak používat ty samé značky, kterých je užito v našem hlavním zdroji – Karlsgrenových značek pro apikální samohlásky.¹⁶ Počet finál v naší tabulce je 38. Jak je možné vidět, jsou řazeny do 4 kategorií *hū* a do třech skupin – jednoduché finály, složené finály a nazalizované finály (dělení na tři skupiny podle Huang,Liao 2007:51). Abeceda *pīnyīn* počítá s 35 finály, tedy o 3 méně než ve výše zmíněném modelu. PY neuvádí speciální značky pro apikální samohlásky a nepočítá ani s „erizací“.(v tabulce 3.5 jsou to první tři symboly v levém sloupečku)

Zajímavý model tabulky finál poskytuje práce Dragunovových. Finály segmentují pomocí tzv.: „Dragunovových čtverců“¹⁷. Systém Dragunovových vychází z čínské fonologické tradice a používá se při výuce teoretické gramatiky čínštiny na UDLV.

Ve shrnutí se tedy finály dále vydělují na mediálu, centrálu a terminálu. Na pozici centrály můžeme mít v PTH tyto vokály: [ɿ,i,u,y]. Na pozici centrály jsou to pak [a,e] nebo funkční nula a konečně na pozici terminály se mohou vyskytovat tyto hlásky: [i,u,n,ŋ] nebo funkční nula. Ve druhé části se budeme u fonologického systému finál daných variet zaměřovat především na případně výslovnostní deviace terminál.

¹⁶ K problematice apikální samohlásky x slabičné konsonanty viz např: Třísková (2010), Duanmu(2002), Howie(1976), Pulleyblank(1987)

¹⁷ Jedná se pouze o pracovní název z prostředí pražské sinologie používaný k potřebám výuky. Více k tomuto systému viz Dragunov a Dragunovova (1955) nebo Třísková (2010)

3.2 PERIODIZACE ČÍŇŠTINY

Vzhledem k povaze naší práce se zde přikláníme k periodizaci čínštiny na základě fonologických kritérií (Karlgren, Baxter, Pulleyblank)¹⁸ (Tai, Chan 1999). Nastíníme si zde Karlgrenovu a Pulleyblankovu periodizaci. V definicích záměrně ponecháváme anglickou terminologii¹⁹, abychom se vyvarovali případného posunu významu při překladu do češtiny:

Karlgrenova periodizace:

- **Proto Chinese** – předchází nejstarší dochované sbírce poezie 诗经 *Shījīng*.
- **Archaic Chinese** – nejdůležitějším zdrojem tohoto období je sbírka poezie *Shījīng* a znaky fonetických kategorií (fonetické výpůjčky a fonoideogramy)
- **Ancient Chinese** – zdrojem pro toto období je slovník *Qiēyùn* (601) potažmo jeho nejstarší dochovaná revize – slovník *Guāngyùn* (1011). V obou slovnících je uplatňován systém *fǎnqiē* (viz výše)
- **Old Mandarin** – hlavní zdroj slovník 洪武正韵 *Hóngwǔ Zhēngyùn* z roku 1375 (počátek dynastie 明 *Míng*)

Pulleyblankova periodizace:

- **Old Chinese** – zdrojem *Shījīng* a znaky fonetických kategorií
- **Early Middle Chinese** – zdrojem pro toto období je slovník *Qiēyùn* potažmo *Guāngyùn*
- **Late Middle Chinese** – zdrojem Songské fonologické tabulky 等韵图 *Děngyùntú* (1203), z nichž je neznámější 韵镜 *Yùnjìng*.
- **Old Mandarin** – zdrojem rýmovník *Zhōngyuán Yīnyùn* za dynastie 元 *Yuán*

Později byly Karlgrenovy termíny ostatními lingvisty upraveny takto: Archaic Chinese --> **Old Chinese** a Ancient Chinese --> **Middle Chinese**. Pulleyblank ve své knize revidoval Karlgrenovu periodizaci tak, že dále rozdělil kategorii Middle Chinese na dvě třídy – Early

¹⁸ Jsou tři základní parametry, podle kterých se dá čínština klasifikovat: na základě **fonologických** (Karlgren, Pulleyblank, Baxter), **gramatických** (Chen, Norman, Wang Li) nebo **lexikálních** kritérií (Pan Yunzhang).

¹⁹ Podle přednášek historické fonologie Davida Sehnala

Middle Chinese a Late Middle Chinese²⁰. Pro potřeby této práce bychom ve zkratce měli definovat pojmy EMC, LMC a Middle Chinese(MC) - střední čínština, které budeme používat a ze kterých vychází fonologické systémy dnešních dialektů (Třísková 2010:10). Máme na zřeteli, že se naše práce zabývá primárně odlišným tématem a tato kapitola může působit jako jakási odbočka, ale považujeme za nutné toto období definovat a přesně vymežit termíny EMC, LMC a MC, aby později nedocházelo při užití těchto pojmů k případným mystifikacím.

Třísková (2010:12) definuje střední čínštinu takto: *„Střední čínština byla typologicky značně odlišným jazykem (na rozdíl od Old Chinese). Měla jednoslabičné morfémy. Zmizely iniciální souhláskové skupiny a také některé koncové konsonanty. Místo určitých koncových konsonantů se objevily tóny... tónový systém se komplikovaně vyvíjel..., postupně se tak zrodily rozmanité tónové systémy moderních dialektů“*.

Pojmy EMC a LMC jsou definovány svými hlavními zdroji. Pro EMC je to slovník *Qiěyùn*, který bohužel nemáme dochovaný v jeho původní verzi z roku 601. Dochovaly se pouze jeho revize, které kopírovaly původní strukturu *Qiěyùmu*. Nejstarší zachovanou revizí je slovník *Guāngyùn*²¹ z roku 1011, od kterého se odráží všechny pozdější rekonstrukce tohoto období. Pro období LMC jsou pak hlavními zdroji fonologické rýmové tabulky z dynastie *Sòng*. Tyto tabulky slouží jako jakýsi manuál ke slovníku *Qiěyùn/Guāngyùn*. Dále ke vztahu mezi EMC a LMC uvádí Baxter (1992:43) toto *„Tradiční rýmových tabulek (LMC) také obsahuje seznam 36ti tradičních názvů pro iniciální konsonanty... tento seznam zcela neodpovídá iniciálám EMC, jejichž výslovnost rekonstruujeme analyzováním systému fǎnqiè z příslušných slovníků. Systém 36ti 字母 zìmǔ ... pravděpodobně odráží spíše LMC než EMC.“* V tomto seznamu jsou zahrnuty znaky, které reprezentovaly příslušné iniciální konsonanty střední čínštiny. Tento systém se vžil pro popis iniciál v celé čínské fonologii, není omezen pouze na rýmové tabulky a používá se i v současné době (viz např.: Baxter, Pulleyblank, Karlgren). Baxter (1992:14) dále uvádí, že většina současných čínských dialektů odvozuje svůj původ od LMC, tedy až na dialekty skupiny 閩 *Mǐn*, jejíž původ se odvozuje od EMC nebo dokonce ještě dříve. Co

²⁰ V této práci budeme zkracovat jak EMC a LMC a pro střední čínštinu používat buď tento český název anebo anglickou zkratku MC

²¹ Jak v *Qiěyùmu* tak v *Guāngyùnu* je uplatňovaný systém *fǎnqiè*

se týká rekonstrukce fonologického systému EMC a LMC, budeme se držet Baxterových „transliterací“. Podle Davida Sehnala²² je Baxterův systém v současné době nepsaným standardem, co se střední čínštiny týká. Proto se zde v této práci budeme držet Baxterova výkladu. Nyní si zde popíšeme fonologické systémy EMC a LMC. Oba systémy dáváme záměrně k sobě, abychom tak mohli lépe demonstrovat případné rozdíly daných systémů. Následující tabulka iniciál je rozdělena podle místa (svisle) a způsobu (vodorovně) artikulace. Podle **místa artikulace**²³ se dají iniciální konsonanty střední čínštiny rozdělit do pěti skupin. Podle **způsobu artikulace** rozeznáváme tyto skupiny:

- 清 *qīng* neznělé
- 浊 *zhuó* znělé

Každá z těchto kategorií pak má ještě přízvisko²⁴ 全 *quán* nepřidechové nebo 次 *cì* přidechové. Jejich spojením dostaneme čtyři kategorie: 全清 QQ – neznělé nepřidechové, 次清 CQ – neznělé přidechové, 全浊 QZ – znělé okluzivy, 次浊 CZ – sonory.

²² Přednášky z Historické fonologie čínštiny

²³ Detailní popis iniciál podle místa artikulace viz Pulleyblank(1984) nebo Baxter (1992)

²⁴ Skupin podle způsobu artikulace je šest z toho důvodu, že v posledních dvou řadách se vyskytují frikativy a u frikativ přidechové opozice nerozlišujeme. Pouze znělostní.

Early Middle Chinese								三十六字母 (LMC)									
全清	次清	全浊	次浊	清	浊	全清	次清	全浊	次浊	清	浊	全清	次清	全浊	次浊	清	浊
牙音	见 k	溪 kh	群 g	疑 ng		见 k	溪 kh	群 g	疑 ng			见 k	溪 kh	群 g	疑 ng		
	端 t	透 th	定 d	泥 n		端 t	透 th	定 d	泥 n			端 t	透 th	定 d	泥 n		
舌音	知 tr	彻 trh	澄 dr	娘 nr		知 tr	彻 trh	澄 dr	娘 nr			知 tr	彻 trh	澄 dr	娘 nr		
	帮 pf	滂 pfh	并 bv	明 nj		帮 p	滂 ph	并 b	明 m			帮 p	滂 ph	并 b	明 m		
唇音	精 ts	清 tsh	从 dz			非 f	敷 f	奉 fh	微 v			非 f	敷 f	奉 fh	微 v		
	照 tsr	穿 tsrh	床 dzr		邪 z	精 ts	清 tsh	从 dz			精 ts	清 tsh	从 dz			邪 z	
齿音	章 tsy	昌 tsyh	禅 dzy		禅 zr	照 tṣ	穿 tṣh	床 (t)ṣfi			照 tṣ	穿 tṣh	床 (t)ṣfi			禅 ṣfi	
	影?	喻 y		晓 x	匣 h	影?	喻 y		晓 x	匣 h	影?	喻 y		晓 x	匣 h		
喉音						喉音					喉音						
半舌音				来 l		半舌音			来 l		半舌音			来 l			
半齿音				日 ny		半齿音			日 ny		半齿音			日 ny			

Finály: Ve slovníku *Guǎngyùn* byly skupiny finál rozděleny do čtyř hlavních tónových kategorií- *pīng shǎng qù* a *rù*- a uspořádány do pěti svazků *juǎn* 卷 (každý tón měl svůj svazek, pouze tónová kategorie *pīng* měla dva, jelikož v ní bylo obsaženo více znaků než v ostatních). Každá tónová skupina byla dále rozdělena do rýmových skupin 韵 *yùn*. V každé rýmové skupině je určitý počet znaků, které se rýmují. V *Guǎngyùnu* rozeznáváme 206 rýmových kategorií. Tónové kategorie se vyznačovaly charakteristickou terminálou. Tónová skupina *pīng* byla charakteristická pro své **vokální zakončení**. Skupiny *shǎng* a *qù* končily na nosovou terminálu **m,n, ŋ** a „**rushengová**“ kategorie byla charakteristická pro své zakončení na neznělé okluzivy **p,t,k**. Jak můžeme vidět, finály střední čínštiny se od finál PTH liší dosti výrazně. Zatímco finály PTH připouštějí pouze na pozici terminály pouze [i,u,n, ŋ] nebo funkční nulu, zde máme poměrně širokou škálu možných kombinací. Jak budeme moci sledovat ve druhé části naší práce, spousta těchto MC finál se zachovala ve velkém počtu dnešních variet.

Co se týká bližšího určení fonologického systému finál uvádí Jerry Norman (1988:31) toto: „...*finály nebyly podrobeny té samé analýze (jako iniciály). Veškerá kategorizace finál odkazuje k finálám jako k celku... vágnost jejich kategorizace vedla k mnoha odlišným interpretacím, a právě tato oblast zůstává nejméně uspokojující, co se bádání MC finál ve středněčínské fonologii týče.*“ Jelikož co fonolog, to jiná interpretace a vzhledem k tomu, v této práci není kladen promární důraz na finály, ale na iniciály, vystačíme si zde s definicí finál z hlediska tónových skupin, do kterých jsou primárně děleny (viz výše).

Co se týká problematiky středněčínských tónů, o té pojednáváme v podkapitole *Tón*.

3.3 TERMINOLOGIE

Jak již bylo zmíněno v úvodu naší práce, existují rozdílné názory na to, zdali je čínština pouze jedním jazykem s různými varietami, anebo jestli je to celá skupina samostatných jazyků. Při pohledu na definici jazyků z jiného úhlu než čistě lingvistického, bychom se měli přiklonit spíše k názoru prvnímu. Jazyk je však většinou definován i jinými kritérii než čistě lingvistickými (kulturně-historickými, sociologickými atd.). Označení čínštiny jako skupiny jazyků je problematické také vzhledem k povaze čínského písma a jeho vztahu k mluvenému jazyku²⁵. David Sehnal ve svém článku *Čínský jazyk nebo čínské jazyky?* (2006) uvádí: „*Tato jazyková skupina bývá někdy nazývána „jazyky sinickými“.* (Termín „*sinické jazyky*“ se používá i v jiných významech, v současné době však toto jeho užití v odborné literatuře převažuje.) *Skupina sinických jazyků se dále rozpadá na jednotlivé sinické jazyky: tedy na to, čemu se tradičně říká „čínské dialekty“ nebo přesněji „skupiny čínských dialektů“.* Každá skupina dialektů sdružuje velký počet lokálních nářečí, z nichž většina ještě čeká na detailní prozkoumání.“

V naší práci budeme pro zjednodušení považovat čínštinu za jeden jazyk s určitým počtem **dialektických skupin**, jež se dále vydělují na **dialekty a subdialekty**. Čínským ekvivalentem je slovo 方言 *fāngyán*, kterýžto se tradičně překládá jako dialekt.²⁶ Dále v naší práci budeme používat pojem **varieta**, který je definován jako neutrální pojmenování pro jakýkoliv druh jazyka, který z nějakého důvodu považujeme za samostatnou entitu (Chambers, Trudgill 2004:3). V současnosti má čínština, podle hlavního konsenzu čínských lingvistů, sedm hlavních dialektických skupin (Yan 2006:2). Klasifikace čínských dialektů na sedm skupin pochází z dílny čínského badatele 袁家骅 *Yuán Jiāhuá*²⁷. I my se v naší práci držíme této klasifikace, jelikož je tohoto dělení užito i v našem hlavním zdroji. Základní dialektické skupiny, s uvedením konkrétních míst, jejichž variety jsou předmětem našeho zkoumání, jsou tyto:

²⁵ Více viz Sehnal (2006) *Čínský jazyk nebo čínské jazyky nebo Čínské znakové písmo jeho povaha a vývoj* (2002)

²⁶ Více k překladům tohoto pojmu např.: Kurpaska (2010)

²⁷ *Yuán Jiāhuá* (1903-1980) byl významným čínským lingvistou a odborníkem na dialektologii. Studoval na Pekingské univerzitě a v Oxfordu. Pocházel z provincie 江苏 *Jiāngsū*.

- 1) 官语 *Guāngyǔ*: 北京 *Běijīng*, 济南 *Jīnán*, 西安 *Xī'ān*, 太 *Tàiyuán*, 武汉 *Wūhàn*, 成都 *Chéngdū*, 合肥 *Héféi*, 扬州 *Yángzhōu*
- 2) 吴语 *Wúyǔ*: 苏州 *Sūzhōu*, 温州 *Wēnzhōu*
- 3) 湘语 *Xiāngyǔ*: 长沙 *Chángshā*, 双峰 *Shuāngfēng*
- 4) 赣语 *Gànyǔ*: 南昌 *Nánchāng*
- 5) 客家语 *Kèjiāyǔ*: 梅县 *Méixiàn*
- 6) 粤语 *Yuèyǔ*: 广州 *Guǎngzhōu*, 阳江 *Yángjiāng*
- 7) 闽语 *Mǐnyǔ*: 厦门 *Xiàmén*, 湖州 *Húzhōu*, 福州 *Fúzhōu*, 建瓯 *Jiàn'ōu*

4 ČÁST DRUHÁ

4.1 Fonologické systémy dialektických skupin

Ve druhé části této práce se budeme zabývat tzv. PTH „s lokálním zbarvením“ (Třísková 2010), „local“ nebo také „adulterated *pǔtōnghuà*“ (Chen 2004), čínsky 地方普通话 *dìfāng pǔtōnghuà*. „ U mluvčích PTH s odlišným dialektickým pozadím než je pekingština jsou odchylky od normy mnohdy dramatictější... U těchto mluvčích je často patrný otisk rodného dialektu“ (Třísková 2010:17). Abychom tyto výslovnostní odchylky zmapovali, budeme postupovat tím způsobem, že porovnáme daný fonologický systém variety dialektické skupiny se systémem PTH a na základě jejich rozdílů se budeme snažit určit, jakým způsobem by mohla být výslovnost PTH v dané oblasti ovlivněna působením místního dialektu. Následně budeme také přihlížet k realizaci příslušných slabik v dialektickém čtení.

Za výslovnostní standard v této práci považujeme podobu jazyka, která je zachycena ve slovníku *Xiàndāi Hànyǔ cìdiàn* (1979) nebo ve standardní výslovnosti hlasatelů oficiálních čínských médií (např.: CCTV a CPBS) (Třísková 2010). Chen (2004:45) uvádí, že v devadesátých letech definovala Komise pro jazyk tři úrovně „čistoty“ PTH. Prvním stupněm je nejdokonalejší forma PTH, kterou můžeme slyšet v oficiálních médiích, filmech atd. Její mluvčí jsou jazykoví profesionálové. Druhým stupněm je PTH s určitými odchylkami, ale stále přijatelnými v rámci normy (učitelé na základních a středních škol). Třetí stupeň je taková PTH, která je významně poznamenána místním dialektem, avšak stále slouží jako lingua franca dané oblasti. Jak jsme již zmínili výše, v této části se budeme snažit zmapovat systém změn v místní výslovnosti PTH. Ten pak následně zaneseme do tabulky, která bude znázorňovat sedm hlavních dialektických oblastí s jejich výslovnostními deviacemi. Tyto základní skupiny jsme popsali již výše, ale pro přehlednost uvedeme seznam sedmi základních dialektických skupin a jejich místních variet i zde:

- 1) 官语 **Guǎngyǔ**: 北京 *Běijīng*, 济南 *Jǐnán*, 西安 *Xī'ān*, 太 *Tàiyuán*, 武汉 *Wūhàn*, 成都 *Chéngdū*, 合肥 *Héféi*, 扬州 *Yángzhōu*
- 2) 吴语 **Wúyǔ**: 苏州 *Sūzhōu*, 温州 *Wēnzhōu*
- 3) 湘语 **Xiāngyǔ**: 长沙 *Chángshā*, 双峰 *Shuāngfēng*

- 4) 赣语 Gànyǔ: 南昌 Nánchāng
- 5) 客家语 Kèjiāyǔ: 梅县 Méixiàn
- 6) 粤语 Yuèyǔ: 广州 Guǎngzhōu, 阳江 Yángjiāng
- 7) 闽语 Mǐnyǔ: 厦门 Xiàmén, 潮州 Húzhōu, 福州 Fúzhōu, 建瓯 Jiàn'ōu

Předmětem srovnávání budou fonologické systémy iniciál, finál a tónů daných variet. Více na zřeteli budeme mít fonologické systémy iniciál a jejich případné výslovnostní deformace vůči PTH.

4.2 官语 Guānhuà

Tato dialektická skupina je největší ze všech. V anglické terminologii se pro ni většinou užívá názvu „Mandarin dialects“. Jazyky patřící do této skupiny hovoří přes 70% Hanské populace napříč těmito provinciemi: 河北 Héběi, 河南 Hénán, 黑龙江 Hēilóngjiān, 吉林 Jílín, 辽宁 Liáoníng, 陕西 Shaǎnxī, část 山西 Shānxī, 山东 shāndōng, 甘肃 Gànsū, 青海 Qīnghǎi, 宁夏 Níngxià, severní 安徽 Ānhuī, severní 江苏 Jiāngsū, 四川 Sìchuān, 贵州 Guìhōu, 云南 Yúnnán, 湖南 Húnán, a části vnitřního Mongolska 内蒙古 Nèimēnggǔ. Předci současných mluvčích této dialektické skupiny pocházejí z území centrální planiny. (Yan 2006:60)

4.2.1 北京 Běijīng

A) Iniciály

	bilabiály	labio-dentály	dentály	alveoláry	retroflexní	palatály	veláry
okluzivy	p 帮 p ^h 滂			t 端 t ^h 透			k 见 k ^h 溪
afrikáty			ts 精 ts ^h 清		tʂ 知 tʂ ^h 彻	tɕ 照 tɕ ^h 穿	
frikativy		f 非	s 丝		ʂ 诗 ʐ 日	ɕ 心	x 晓
nazály	m 门			n 泥			
aproximanty				l 来			

21+1 iniciál

U první variety si všímáme, že zde nejsou žádné rozdíly v porovnání s fonologickým systémem PTH. Jelikož je fonologický systém PTH založen na severních dialektech (a především na pekingském), je zde více než pravděpodobné, že výslovnost

iniciálních konsonantů nebude ovlivněna žádným nežádoucím jmenovatelem. Výslovnost *pǔtōnghuà* je zde však zabarvena pekingským nářečím 北京话 *Běijīnghuà*. Podle Ping Chena (2004) se zde ve vysoké míře objevuje tzv.: erizace²⁸. Chen uvádí tři případy nejčastějšího výskytu tohoto jevu v Pekingštině.

- 1) odlišení sémanticky různých slov:

白面 <mouka> x 白面儿 <heroin>

信 <dopis> x 信儿 <zpráva>

- 2) Erizovaná podoba je čistě zvyková a slovo zní bez erizace pro mluvčí Pekingštiny nepřirozeně. Avšak výskyt či absence jevu neovlivní význam slova, narozdíl od předchozího případu.

化 x 化儿 a 本 x 本儿

- 3) Zkracování slovních spojení pomocí erizace.

不知道 → 不儿道

多少钱 → 多儿钱

Dále Chen uvádí, že v *pǔtōnghuà* jsou přípustné pouze ty formy erizace, které patří do první skupiny. Jako další faktor, který „negativně“ ovlivňuje zvukovou podobu PTH v dané oblasti, je oslabování přízvuku anebo také přízvukování²⁹. A opět uvádí tři obdobné případy výskytu tohoto jevu.

- 1) Normální versus oslabení přízvuk, kde dochází k posunu významu.

东西 *dōngxī* <východ-západ> x 东西 *dōngxi* <věc>

- 2) Stejně jako u předchozího se v tomto případě jedná o zvykovou záležitost bez posunu významu: 豆腐 *dòufu* x 豆腐 *doufǔ*

- 3) Souběžně se vyskytující alofonní výrazy: 科学 *kēxué* x 科学 *kēxue*

Zde jsme popsali některá specifika pekingsštiny, která sice ovlivňují výslednou podobu mluveného projevu, avšak tato změna nebude markantní. Pro shrnutí: posluchač, dle našeho mínění, bude vnímat v této oblasti především výše popsanou všudypřítost erizace,

²⁸ Sufix 儿

²⁹ K těmto tématům viz více Švarný 1968 a Harbsmeier 2010

protože v pekingštině je erizace na denním pořádku, kdežto v *pǔtōnghuà* je její výskyt omezen.

B) Finály (40)

韵母

ɿ	i	u	y
ʅ			
ə			
a	ia	ua	
	ie		ye
ɤ			
o		uo	
ai	iai	uai	
ei		uei	
au	iau		
ou	iou		
an	iɛn	uan	yan
ən	in	uən	yn
aŋ	iaŋ	uaŋ	
əŋ	iŋ	uəŋ	
	iuŋ	uŋ	
ŋ			

Ve fonologickém systému finál je jich o dvě více než v PTH. Nové jsou tyto: triftong [iai] a slabičný konsonant [ŋ]. Až na tyto dvě finály se ostatní vyskytují ve shodě s finálami PTH. Z toho je možné usuzovat, že až na výše zmíněnou erizaci by nemělo docházet k dalším deviacím při užití PTH.

C) Tóny

声调

	阴平	阳平	上声	去声
调值	55	35	214	51
	诗	时	使	事

V tónovém systému nepozorujeme žádné odchylky od normy. Fonologický systém tónů této variety nebude proto podobu PTH nijak negativně ovlivňovat.

4.2.2 济南 Jínán

A) Iniciály

	bilabiály	labio-dentály	dentály	alveoláry	retroflexní	palatály	veláry
okluzivy	p 帮 p ^h 旁			t 端 t ^h 透			k 见 k ^h 溪
afrikáty			ts 精 ts ^h 清		tʂ 庄 tʂ ^h 初	tɕ 照 tɕ ^h 穿	
frikativy		f 非	s 丝		ʂ 山 ʐ 候	ɕ 审	x 晓
nazály	m 明			n 泥		ŋ 娘	ŋ 疑
aproximanty				l 来			
Nové:	ŋ, ɲ						
23+1 iniciál							

U této variety se oproti fonologickému systému *pǔtōnghuà* vyskytují navíc dva iniciální konsonanty [ŋ, ɲ]. Jde o znělou palatální nazálu [ŋ] a znělou velární nazálu [ɲ], které se zachovaly ze střední čínštiny. Jelikož zde oproti PTH nepozorujeme žádný další rozdíl, než „nárůst“ počtu iniciál, můžeme říci, že celková podoba PTH by v této oblasti neměla být nijak vážněji poznamenána. Tato iniciála [ŋ] se vyskytuje před diftongy –ia, –iu. V PTH se tato iniciála vyskytuje také, ale pouze jako alofonní varianta [n]. Zde je tato iniciála explicitně vymezena jako samostatný foném.

B) Finály (38)

韵母

ɿ	i	u	ɤ
ɿ			
ə			
a	ia	ua	
ɛ	iɛ	uɛ	
	ie		ye
ɤ		uɤ	
ɔ	iɔ		
ei		uei	
ou	iou		
ǎ	iǎ	uǎ	yǎ
ĕ	iĕ	uĕ	yĕ
aŋ	iaŋ	uaŋ	
əŋ	iŋ	ueŋ	
	iuŋ	uŋ	

Ve fonologickém systému finál se nám poprvé vyskytuje proces splývání terminály [n] a [ŋ], což je podle Chen Pinga (2004) jedna z nejčastějších výslovnostních odchylek oproti PTH. Jedná se zde o splynutí dvou nazálních terminál střední čínštiny do jedné. Dále reflektujeme dvě řady nazalizovaných vokálů, jejichž vznik je podle Yan (2006) typický pro celou tuto dialektickou skupinu. Proces nazalizace vokálů definuje takto: $\tilde{v}N\text{----} > -\tilde{v}/\#(c)_ \#$. Po „vypadnutí“ nazální terminály nazalizace vokálů přetrvávala. Podle našeho mínění bude iniciální systém PTH ovlivněn výše zmíněným splýváním vokálů tak, že mluvčí této variety zřejmě nebudou při užití PTH rozlišovat mezi terminálami [n] a [ŋ] všechny slabiky s nazální terminálou budou velarizovat.

C) Tóny

声调

	阴平	阳平	上声	去声
调值	213	42	55	21

Když srovnáme tónový průběh s tóny PTH, zjistíme, že se liší. Tónové kategorie jsou stejné jako u PTH, avšak dané průběhy *diào zhǐ* se v rámci každé kategorie liší. V PTH se vyskytují tytéž kategorie i tytéž tónové průběhy, avšak zde nám konkrétní realizace odpovídají jiným kategoriím než v PTH. Je proto jistá pravděpodobnost, že výsledná podoba PTH může být ovlivněna.

4.2.3 西安 Xīān

A) Iniciály

	bilabiály	labio-dentály	dentály	alveoláry	retroflexní	palatály	veláry
okluzivy	p 帮 p ^h 旁			t 端 t ^h 透			k 见 k ^h 溪
afrikáty		pf 抓 pf ^h 春	ts 精 ts ^h 清		tʂ 庄 tʂ ^h 初	tʃ 照 tʃ ^h 穿	
frikativy		v 微 f 非	s 丝		ʂ 山 ʐ 候	ʃ 审	x 晓
nazály	m 明			n 泥		ŋ 娘	ŋ 疑
aproximanty				l 来			
Nové:	pf, pf ^h , ŋ, ŋ, v						
26+1 iniciál							

Ve fonologickém systému Xi‘anského dialektu máme o pět iniciálních konsonantů více než v PTH. Avšak stejně jako v předchozím případě se zde vyskytují i všechny iniciální

konsonanty, které se objevují ve fonologickém systému PTH, a proto je zřejmé, že výsledná podoba nebude nijak závažně ovlivněna působením místního dialektu. Můžeme pozorovat pozůstatek středněčínských iniciál [pf,pf',ŋ,ŋ',v].

A) Finály (40)

ɿ	i	u	y
ʅ			
ə			
a	ia	ua	
æ	iæ	uæ	
	ie		ye
ɤ			
ɯ			
o		uo	yo
ei		uei	
au	iau		
ou	iou		
ǎ	iǎ	uǎ	yǎ
ĕ	iĕ	uĕ	yĕ
aŋ	iaŋ	uaŋ	
əŋ	iŋ		
		uoŋ	yoŋ

U systému finál pozorujeme stejné změny jako u fonologického systému *Jínánu*, čili ztrátu jedné z nazálních terminál nebo lépe řečeno jejich splynutí, což by mohlo výslednou podobu PTH ovlivnit. Vzhledem k tomu, že PTH rozeznává dvě nazální terminály a mluvčí této variety užívají pouze jednu z nich, je pravděpodobné, že rozdíly mezi těmito dvěma terminály při nebudou užití PTH znatelné z hlediska jejich splynutí v jednu.

B) Tóny

	阴平	阳平	上声	去声
调值	21	24	53	55

Co se tónů týče, kategorie jsou stejné jako u PTH, ale opět mají jiný tónový průběh. Není to jako u předchozího příkladu, kde se vyskytovaly ty samé *diào zhī* akorát u jiné *diào lèi*. Zde je průběh tónů v některých kategoriích jiný. Je tedy možné, že tato změna bude ovlivňovat celkovou podobu PTH.

4.2.4 太原 Tàiyuán

A) Iniciály

	bilabiály	Labio-dentály	dentály	alveoláry	Retroflex.	palatály	veláry
okluzivy	p 帮 p ^h 旁			t 端 t ^h 透			k 见 k ^h 溪
afrikáty			ts 精 ts ^h 清			tʃ 照 tʃ ^h 穿	
frikativy		v 微 f 非	s 丝 z 邪			ʃ 审	ɣ 匣 x 晓
nazály	m 明			n 泥			
aproximanty				l 来			
Nové:	v, z, ʃ						
Chybí:	tʃ tʃ ^h ʃ z						
20+1 iniciál							

U *Tàiyuánského* dialektu můžeme pozorovat první výraznější jazykovou změnu oproti výše uvedeným systémům. V první řadě je třeba si povšimnout, že zde zcela chybí retroflexní řada iniciál a přetrvaly některé středněčínské iniciály. [v] znělá labiodentální frikativa – tedy znělý protějšek k [f], znělá alveolární frikativa [z] a nakonec znělá varianta velární frikativy [x] a tím je [ɣ]. Nastává nám zde poměrně zajímavá situace. Ve fonologickém systému PTH a také ve většině severních dialektů chybí znělostní opozice. Oproti tomu vystupuje jako distinktivní rys aspirace. Zde tento rys sice máme také, ale k tomu navíc se zde vyskytují i opozice znělostní. Avšak dle našeho mínění by tyto „nové“ iniciály neměly zasáhnout do výslovnosti zdejší mluvené podoby *pǔtōnghuà*. Pouze to poskytne mluvčímu daného dialektu schopnost rozlišovat mezi znělostí a neznělostí, což je pro většinu mluvčích severních dialektů úkol takřka nadlidský. Co bude naopak podobu obecné čínštiny ovlivňovat je fakt, že nám zde „vypadla“ celá retroflexní řada iniciál. Respektive došlo zde ke splnutí řady retroflexních konsonantů [tʃ tʃ^h ʃ z] s dentálami [ts ts^h s z], což je jedna z nejčastějších jazykových deviací oproti PTH na celém území Číny. (Chen 2004:41) (viz příloha 1)

B) Finály (36)

ɿ	i	u	y
ə			
a	ia	ua	
	ie		ye
ɤ		uɤ	
aɪ		uaɪ	
ei		uei	
au	iau		
əu	iəu		
ǎ		uǎ	
ō	iō	uō	
əŋ	iŋ	uŋ	yŋ
aʔ	iaʔ	uaʔ	
əʔ	ieʔ	uəʔ	yəʔ

V systému finál opět dochází ke splynutí nazálních terminál a následné nazalizaci vokálů (viz řešení u předchozí variety). Takže je pravděpodobné, že při užití PTH mluvčími této variety, bude docházet k velarizaci nazálních terminál. Jako „novinku“ zde máme výskyt rázu na pozici terminály, což je pozůstatek středněčínských koncových konsonantů p-, t-, k (rùshengové terminály). Margaret Mian Yan(2006) tento proces definuje takto: *-p,*-t,*-k --- > ʔ/_#.

C) Tóny

	平声	上声	去声	阴入	阳入
调值	11	53	45	2	54

U fonologického systému tónů pozorujeme shodu pouze dvou kategorií s tónovými kategoriemi PTH a to ještě s jinými tónovými průběhy. Jinak se systémy zcela odlišují. To bude mít s největší pravděpodobností vliv na výslednou podobu PTH v dané oblasti.

4.2.5 武汉 Wūhàn

A) Iniciály

	bilabiály	labio-dentály	dentály	alveoláry	retroflexní	palatály	veláry
okluzivy	p 帮 p ^h 旁			t 端 t ^h 透			k 见 k ^h 溪
afrikáty			ts 精 ts ^h 清			tʂ 照 tʂ ^h 穿	
frikativy		f 非	s 丝			ʃ 审	x 晓
nazály	m 明			n 泥			ŋ 疑
aproximanty				ɹ 锐			
Nové:	ɹ, ŋ						
Chybí:	tʂ tʂ ^h ʃ ɹ						
18+1 iniciál							

Z fonologického systému tohoto dialektu je patrné, že nám zde opět chybí celá retroflexní řada a nově také laterální aproximanta [l]. Z dané tabulky můžeme vyvodit, že právě retroflexní konsonanty budou mluvčí při užití PTH v této oblasti opět nahrazovat dentální řadou konsonantů. Tedy retroflexní konsonanty [tʂ] [tʂ^h] [ʃ] splynou s dentálami [ts] [ts^h] [s]. Díky výskytu iniciálního konsonantu [ɹ] nám zde vzniká nová situace. Zatímco v předchozím příkladě, kde se retroflexní [z] s největší pravděpodobností realizuje jako [z], zde se místo tohoto [z] bude spíše realizovat jako alveolární aproximanta [ɹ], jelikož je zvukově této PTH iniciále velmi podobá. V HFZH se uvádí, že znaky s iniciálním konsonantem [z](PTH) se v dialektickém čtení realizují jako alveolární aproximanta [ɹ] nebo nazála [n] v závislosti na generační příslušnosti mluvčích (viz příloha 2). Je zde tedy určitá pravděpodobnost, že se tento rys z dialektické výslovnosti promítne i do podoby PTH v oblasti působení této variety. Dále zde oproti PTH reflektujeme absenci laterální aproximanty [l]. Splývání iniciálních konsonantů [n] a [l] (a naopak) je jednou ze základních výslovnostních odchylek, která se vyskytuje napříč dialektickými skupinami (Zhou 2004). Proto zde můžeme s jistou určitostí konstatovat, že mluvčí této variety budou při užití PTH smazávat rozdíl mezi těmito dvěma iniciálami.

B) Finály (37)

ɿ	i	u	y
ə			
a	ia	ua	
	ie		ye
ɤ		uɤ	
ɯ			
o	io		
ai		uai	
ei		uei	
au	iau		
ou	iou		
an	iɛn	uan	yeɲ
ən	in	uən	yn
aŋ	iaŋ	uaŋ	
oŋ	ioŋ		
ŋ	ŋ		

S realizací finál zde nebude dle našeho mínění žádný větší problém, jelikož terminály se shodují s terminály PTH. Pouze zde rozeznáváme „navíc“ dva slabičné konsonanty ŋ a ŋ, což by však nemělo, nijak výrazněji, zasáhnout do celkové podoby PTH.

C) Tóny

	阴平	阳平	上声	去声
调值	55	213	42	35
	高	穷	古	盖

Tónové kategorie jsou stejné jako v PTH, avšak jejich průběhy se v rámci kategorií liší nebo se vyskytují, ale v odlišné kategorii než v tónovém systému PTH. To může mít vliv na výslednou podobu PTH v dané oblasti.

4.2.6 成都 Chéngdū

A) Iniciály

	bilabiály	labio-dentály	dentály	alveoláry	retroflexní	palatály	veláry
okluzivy	p 帮 p ^h 旁			t 端 t ^h 透			k 见 k ^h 溪
afrikáty			ts 精 ts ^h 清			tʃ 照 tʃ ^h 穿	
frikativy		f 非	s 丝, z 邪			ʃ 审	x 晓
nazály	m 明			n 泥		ŋ 娘	ŋ 岸
aproximanty							
Nové:	z, ŋ, ŋ						
Chybí:	tʃ tʃ ^h ʃ z l						
19+1 iniciál							

Ve fonologickém systému *Chéngdū* můžeme pozorovat tyto změny: oproti PTH chybí celá retroflexní řada iniciálních konsonantů a alveolární laterála [l]. Ze střední čínštiny se zachovaly palatální a velární nazály [ŋ], [ŋ] a prealveolární frikativa [z]. Proto se domníváme, že stejně jako v předchozím případě, se na místě původních retroflexních konsonantů budou realizovat dentální afrikáty a frikativy [ts] [ts^h] [s] [z] (viz příloha č. 4). Stejně jako v předchozím případě zde bude docházet ke splynutí [l] a [n]. Podle tabulky v HFZH (viz příloha 5) se [l] bude v dialektickém čtení realizovat jako nazála [n], což se s největší pravděpodobností přenesení do podoby PTH.

B) Finály (36)

ɿ	i	u	y
ə			
a	ia	ua	
e	ie	ue	ye
o			yo
ai	iei	uai	
ei		uei	
au	iau		
əu	iəu		
an	iɛn	uan	yɛn
ən	in	uən	yn
aŋ	iaŋ	uaŋ	
oŋ			yoŋ

Ve fonologickém systému finál nezaznamenáváme žádné větší odchylky, které by případně mohly ovlivnit podobu PTH v této oblasti.

C) Tóny

	阴平	阳平	上声	去声
调值	44	31	53	13
	高	穷	古	盖

U tónů, se stejně jako v předchozím případě, vyskytují stejné kategorie jako v PTH, avšak realizace samotných tónů jsou na rozdíl od PTH odlišné. To může mít vliv na výslednou podobu PTH v dané oblasti.

4.2.7 合肥 Héfěi

A) Iniciály

	bilabiály	labio-dentály	dentály	alveoláry	retroflexní	palatály	veláry
okluzivy	p 帮 p ^h 旁			t 端 t ^h 透			k 见 k ^h 溪
afrikáty			t ^{sh} 精 ts 清		tʂ 庄 tʂ ^h 初	tʃ 照, tʃ ^h 穿	
frikativy		f 非	s 丝		ʂ 山 ʐ 候	ʃ 审	x 晓
nazály	m 明						
aproximanty				l 来			
Chybí:	n						
20+1 iniciál							

Zde můžeme pozorovat téměř identický fonologický systém jako u PTH až na výjimku „chybějící“ alveolární nazály [n]. Slabiky, ve kterých se v *pūtōnghuà* vyskytuje [n] se zde budou realizovat s alveolární laterálou [l] na iniciální pozici (viz příloha č. 6). Jiné odchylky se zde s ohledem fonologický systém, dle našeho mínění, vyskytovat nebudou.

B) Finály (41)

ɿ	i	u	y
ɿ			
a	ia	ua	
ɛ	iɛ	uɛ	
e		ue	ye
ɯ	iɯ		
ɔ	iɔ		
ɔ			
ã	iã	uã	
ǣ		uǣ	
	iĩ		yĩ
õ			
ən	in	uən	yn
əŋ	iŋ		
eʔ	ieʔ	ueʔ	yeʔ
əʔ	ieʔ	uəʔ	yəʔ

U finál lze pozorovat stejný proces jako u *Tàiyiùnského* dialektu, a to pozůstatek středněčínských okluzivních terminál v podobě rázu. *-p,*-t,*-k --- > ʔ/_#.

C) Tóny

	阴平	阳平	上声	去声	入声
调值	212	55	24	53	4
	高	前`	好	快	急

Jak můžeme vidět, tato varieta má oproti PTH navíc kategorii *rùshēng*. Tónové průběhy těchto kategorií se různí, a toto může mít vliv na výslednou podobu PTH.

4.2.8 扬州 Yángzhōu

A) Iniciály

	bilabiály	labio-dentály	dentály	alveoláry	retroflexní	palatály	veláry
okluzivy	p 帮 p ^h 旁			t 端 t ^h 透			k 见 k ^h 溪
afrikáty			ts ^h 精 ts 清			tʃ 照 tʃ ^h 穿	
frikativy		f 非	s 丝			ʃ 审	x 晓
nazály	m 明						
aproximanty				l 来			
Chybí:	tʃ tʃ ^h ʃ ʃ ^h ɹ n						
16+1 iniciál							

Tento fonologický systém opět postrádá celou retroflexní řadu a alveolární nazálu [n]. Ta se, jak již bylo několikrát zmíněno výše, bude realizovat jako [l]. Celá retroflexní řada, se

stejně tak jako v předchozích případech, bude realizovat jako dentální frikativy a afrikáty. Otázkou je jazykový vývoj retroflexního [ʒ]. Podle Yan (2006) se tato retroflexní iniciála vyvinula ze středněčínské *r³⁰ 日 母 *rīmǔ*. Zatímco v jiných dialektech (pekingský atd.) nastal tento proces: ŋ --- > ɲ --- > dz--> z / #__jV. Po té, co zanikla středněčínská mediála -j- ,*j ----- > Ø/#C__, došlo ke vzniku retroflexního konsonantu (z-->ʒ) .

Avšak zde k tomuto procesu nedošlo. Yan uvádí, že palatální ŋ prošlo procesem velarizace: * ŋ ---> ŋ --- > Ø /#__u,w. Přičemž později dochází k úplnému zániku daného konsonantu a podle HFZH se zde ve slabikách, kde se v PTH vyskytuje retroflexní ʒ ,bude v dialektickém čtení pozice iniciály neobsazena (viz příloha 7). Zdali se vůbec bude daný iniciální konsonant při užití PTH realizovat, pouze se znalostí fonologického systému bohužel neurčíme.

B) Finály (47)

ɿ	i	u	y
a	ia	ua	
ɛ	iɛ	uɛ	
	ii		
ɔ	iɔ		
o			
əi		uəi	
ɣu	iɣu		
ǣ	iǣ	uǣ	
	iě		yě
		uǒ	
aŋ	iaŋ	uaŋ	yŋ
oŋ	ioŋ		
aʔ	iaʔ	uaʔ	
æʔ	iæʔ	uæʔ	
əʔ	ieʔ	uəʔ	yəʔ
ɔʔ	ɔʔ		
		uoʔ	
ŋ			

V systému finál můžeme pozorovat ty samé změny jako v předchozích případech – „přenesení“ nazalizace na vokály po splynutí [n] a [ŋ], a pozůstatek středněčínských okluzivních terminál v podobě rázu. (Příslušné procesy popsány u předchozích variet)

³⁰ Baxter rekonstruuje jako *ny (kdy y značí palatální výslovnost)

C) Tóny

	阴平	阳平	上声	去声	入声
调值	21	34	42	55	4
	刚	穷	古	盖	急

V systému tónů rozeznáváme oproti PTH navíc tón *rùshēng*. Tónové průběhy kategorií se různí a to může mít dopad na výslednou podobu PTH v oblasti působení této variety.

4.3 吴语 Wúyǔ

Tato skupina je druhou největší na území Číny. Pole působnosti této skupiny se rozkládá především v *Shànghǎi* 上海, jižní části provincie *Jiāngsū* 江苏, na většině území provincie *Zhèjiāng* 浙江, jižní části *Ānhuī* 安徽 a na části území provincií *Jiāngxī* 江西 a *Fújiàn* 福建 (Yan 2006:87). Dialekty této skupiny hovoří 7,2% populace. V dialektech této skupiny se zachoval distinktivní rys znělosti obstruentních iniciál [b,d,g] ze střední čínštiny. Většina dialektů skupiny *Wú* má sedm nebo osm tónů. (Baxter 1992:10). V článku *Dialectal Chinese speech recognition*³¹ se na téma deviací ve výslovnosti dialektů skupiny *Wu* uvádí toto (2004:9)³²: „*A Wu accent in Putonghua is characterized by two factors. The first is the underlying Wu language, which in the heaviest accented speakers can have a strong influence on the pronunciation of Putonghua: such speakers may substitute Wu vowels for Putonghua ones, use voiced consonants, and produce syllables ending in /ʔ /.* The second is the general properties of Southern Mandarin, characterized by a bevy of sound changes including the substitution of retroflex fricatives and affricates (Pinyin *sh, ch, zh*) with the corresponding non-retroflex sounds (*s, c, z*), and the neutralization (merger) of final *n* and *ng* to *ng* following *i*. This is characteristic of speakers of Mandarin/Putonghua throughout the South including Taiwan.“

³¹ Sproat, Richard, Zheng, Thomas Fang, Gu, Liang, Li, Zheng, Yanli, Su, Yi, Zhou, Haolang, Bramen, Philip, Kirsch, David, Shafran, Izhak, Tsakalidis, Stavros, Starr, Rebecca, and Dan Jurafsky. 2004. *Dialectal Chinese speech recognition: Final Report*. <http://link.springer.com/article/10.1007/s11390-006-0106-9#page-1>

³² Následující citace bude pro větší přesnost uvedena v angličtině

4.3.1 苏州 Sūzhōu

A) Iniciály

	bilabiály	labio-dentály	dentály	alveoláry	rtf.	palatály	veláry
okluzivy	p 帮 p ^h 旁 b 并			t 端 t ^h 透 d 定		dz 禅	k 见 k ^h 溪 g 群
afrikáty			ts ^h 精, ts 清			tɕ 照, tɕ ^h 穿	
frikativy		f 非 v 微	s 丝 z 邪			ɕ 审 j 羊	h 欢 h 矣
nazály	m 明			n 泥		ŋ 娘	ŋ 岸
aproximanty				l 来			
Nové:	b, v, z, d, g, h, j, ŋ, ŋ, h, dz						
Chybí:	tɕ tɕ ^h ɕ z						
27+1 iniciál							

Se Suzhouským dialektem se dostáváme do další dialektické skupiny. V tomto případě opět můžeme pozorovat zcela chybějící retroflexní řadu, která nám splývá s dentálami, stejně jako v předchozích případech. Retroflexní iniciála [z] se pak bude, s přihlédnutím k dialektickému čtení znaků, realizovat jako [z] (viz příloha 8). Co je však na první pohled jasně patrné, že v tomto dialektu reflektujeme 11 „nových“ iniciál. Jedná se zachování trojího kontrastu (znělost-neznělost-aspirace) okluziv a afrikát ze střední čínštiny. Tento rys je charakteristický pro většinu dialektů z této skupiny. (Yan 2006)

B) Finály (49)

ɿ	i	u	ɣ
ɥ			
ɔ	io	uo	
æ	iæ		
ɛ		ue	
	ii		
o	io		
ə	iə	uə	
ɻ	iɻ		
əu			
ən	in	uən	ɣn
oŋ	ioŋ	uoŋ	
aŋ	iaŋ	uaŋ	
oŋ	ioŋ		
ɔ?	io?		
a?	ia?	ua?	ɣa?
ɻ?	iɻ?	uɻ?	ɣɻ?
o?	io?		
l	ɱ	ŋ	ŋ

V systému terminál této variety můžeme oproti PTH pozorovat nazalizované vokály, stejně jako u variet předchozí skupiny. Stejně jako vznik rázu, což je pozůstatek MC terminál – p,-t,-k. Vlivy těchto pozůstatků na výslednou podobu PTH viz úvod do této dialektické skupiny.

C) Tóny

	阴平	阳平	上声	阴去	阳去	阴入	阳入
调值	44	24	52	421	31	4	23
	高	穷	古	对	共	急	白

Tato varieta má sedm tónů. Systém je diametrálně odlišný od PTH. To zcela jistě bude ovlivňovat podobu tónové složky PTH v dané oblasti.

4.3.2 温州 Wēnzhōu

A) Iniciály

	bilabiály	labio-dentály	dentály	alveoláry	rtf.	palatály	veláry
okluzivy	p 帮 p ^h 旁 b 并		dz 残	t 端 t ^h 透 d 定		dz 禅	k 见 k ^h 溪 g 群
afrikáty			ts ^h 精, ts 清			tɕ 照, tɕ ^h 穿	
frikativy		f 非 v 微	s 丝 z 邪			ɕ 审 j 羊	h 欢 h 矣
nazály	m 明			n 泥		ŋ 娘	ŋ 岸
aproximanty				l 来			
Nové:	b, v, z, d, g, h, j, ŋ, ŋ, h, dz, dz						
Chybí:	tɕ tɕ ^h ɕ z						
28+1 iniciál							

V tomto případě můžeme pozorovat pozůstatek znělostních opozic okluziv a frikativ z MC. Opět proces, který je velmi častý: splynutí retroflexiv v dentály [ts^h], [ts], [s]. Retroflexní [z] se pak v dialektickém čtení realizuje jako [z] (spisovná mluva) nebo jako [ŋ] (hovorový jazyk) (Yan 2006:96). Přikláníme se k názoru, že původní „dialektická“ výslovnost se pak bude stejným způsobem realizovat i v PTH. Jelikož ve srovnání s *pūtōnghuà*, kromě absence retroflexní řady, nepozorujeme u této skupiny žádné další chybějící konsonanty, můžeme říci, že až na slynutí výše zmíněných řad, by vzhledem k povaze fonologického systému k žádným dalším změnám docházet nemělo.

B) Finály (34)

ɿ	i	u	y
a	ia	ua	
ɛ	iɛ	uɛ	
e			
ə			
ɵ			
		uɔ	yɔ
o			yo
ai	iai	uai	
ei			
au	iau		
əu	iəu		
əy			
aŋ	iaŋ	uaŋ	
eŋ			
oŋ			yoŋ
ɱ	ŋ		

Zde můžeme pozorovat nám známý případ splynutí dvou nazálních terminál v jednu (proces popsany výše), což pravděpodobně ovlivní podobu PTH v této oblasti. Řešení problému nastíněno v úvodu k této skupině.

C) Tóny

	阴平	阳平	阴上	阳上	阴去	阳去	阴入	阳入
调值	44	31	45	34	42	22	323	212
	高	平	古	谈	对	但	搭	达

V tónovém systému této variety je osm tónů, což je charakteristické pro celou dialektickou skupinu. A opět je pravděpodobné, že odlišné tónové průběhy ovlivní celkovou zvukovou podobu PTH této oblasti.

4.4 湘语 Xiāngyǔ

Dialektická skupina *Xiāng* 湘 se rozprostírá především na území provincie *Húnán* (*Xiāng* je také jiný název pro tuto provincii). Tato skupina je charakteristická tím, že u mluvčích této variety dochází při užití PTH ke splývání n- a l- a hu- a f- (Takže u samotného názvu provincie se můžeme setkat s výslovností *Fúlán*). Stejně jako u předchozí skupiny bude i pro tuto charakteristickým rysem zachování znělých obstruentů střední čínštiny (Baxter 1992). Jerry Norman uvádí, že u této skupiny můžeme pozorovat vlivy severních dialektů.

Tyto vlivy byly podle Normana tak invazivní, že jenom malé procento dialektů této skupiny si zachovalo původní rysy a je obtížně určit, jak by tyto dialekty měly být klasifikovány (Norman 1988:207).

4.4.1 长沙 Chángshā

A) Iniciály

	bilabiály	labio-dentály	dentály	alveoláry	retroflexní	palatály	veláry
okluzivy	p 帮`p ^h 旁			t 端 t ^h 透			k 见 k ^h 溪
afrikáty			ts ^h 精, ts 清			tɕ 照, tɕ ^h 穿	
frikativy		f 非	s 丝 z 邪			ɕ 审	x 晓
nazály	m 明					ŋ 娘	ŋ 岸
aproximanty				l 来			
Nové:	z, ŋ, ŋ						
Chybí:	tɕ tɕ ^h ɕ z n						
19+1							

Do další skupiny nás uvádí varieta *Chángshā*. Můžeme si zde povšimnout chybějící retroflexní řady, která opět splynula s dentálami a bude se tak zřejmě i realizovat. Otázkou zůstává, jak se bude realizovat retroflexní [z] při komunikaci v PTH. Margaret Mian Yan(2006) uvádí, že zde dochází k procesu ztráty konsonantu. Z původní středněčínské *rimů*, ze které se podle Yan vyvíjí v dialektech skupiny *Guǎng* [z], se zde stane nulová iniciála. Otázkou je, jak se to promítne do výslovnosti znaků s tímto iniciálním konsonantem. Dle našeho mínění se mluvčí přikloní k použití dentály [z], jak se již mnohokrát stalo v předchozích příkladech, jelikož se příslušné znaky v dialektickém čtení realizují právě takto. V případě absence konsonantu [n] bude docházet ke splývání [n] a [l], což je podle Baxtera charakteristickým rysem této skupiny. (Viz příloha 9 – dialektické čtení)

B) Finály (38)

ɿ	i	u	y
a	ia	ua	ya
	ie		ye
ɤu		uɤ	
o	io		
aɪ		uai	yai
eɪ		uei	yei
au	iau		yo
əu	iəu		
	iě		yě
ǚ			
ō			
an	ian	uan	yan
ən	in	uən	yn
ŋ	ŋ		

Finály variet dialektické skupiny Xiāng, stejně jako variety skupiny Wú, prochází procesem nazalizace vokálů (*VN----> ǚN/#(C)__ #, *ǚN-----> ǚ/#(C)__ #, *ǚ ---> V/#(C)__ #.(Yan 2006:113).

C) Tóny

	阴平	阳平	上声	阴去	阳去	入声
调值	33	13	41	55	21	24
	高	穷	板	报	话	不

Tato varieta má šest tónů. Tónové kategorie a průběhy příslušných tónů se od PTH opět liší. Tento fakt může dle našeho mínění ovlivnit výslednou podobu PTH.

4.4.2 双峰 Shuāngfēng

A) Iniciály

	bilabiál y	labio- dentály	dentály	alveoláry	retroflexní	palatály	veláry
okluzivy	p 帮 p ^h 旁 b 并		dz 残	t 端 t ^h 透 d 定		dz 禅	k 见 k ^h 溪 g 群
afrikáty			ts ^h 精 ts 清		tʂ 庄 tʂ ^h 初 dz	ʈ 照, ʈ ^h 穿	
frikativy			s 丝		ʂ 山	ʃ 审	x 晓 y 匣
nazály	m 明					ŋ 娘	ŋ 岸
aproximanty				l 来			
Nové:	b, dz, d, dz, g, ŋ, ʂ, ŋ						
Chybí:	n f z						
27+1 iniciál							

U fonologického systému této variety můžeme pozorovat zachování znělých obstruentů ze střední čínštiny a palatálního ŋ- a velárního ŋ-. Oproti fonologickému systému PTH zde pozorujeme absenci nazály [n], frikativy [f] a retroflexivy [z]. Jak jsme již několikrát výše uvedli, v případě „chybějícího“ konsonantu n- zde bude docházet ke splývání slabik s iniciálními konsonanty n- a l. PTH a se všechny tyto slabiky budou realizovat s l- v iniciální pozici. Otázkou zůstává opět realizace retroflexní iniciály z-. V HFZH je uvedeno, že se slabiky s touto iniciálou se v dialektickém čtení realizují s nulovou iniciálou nebo palatálou ŋ-. Opět je otázkou, jak se tento fakt promítne do výsledné podoby PTH. Jelikož se v tomto systému nevyskytuje konsonant z-, kterým bývá tato retroflexní iniciála při užití PTH často nahrazována, necháváme tento problém z důvodu nedostatku informací nevyřešený. K absenci frikativy f- říká Yan (2006:109) toto: „...některé ze série labiodentál LMC se zde nerealizují jako [f, v], jako v dialektech skupiny Guǎng, ale realizují se spíše jako velární frikativy [x, ɣ]“. V příloze 10 můžeme vidět, že iniciály, které se v PTH realizují jako f- budou v dialektickém čtení realizovat jako znělé nebo neznělé x-. Z toho usuzujeme, že se tento rys promítne do zdejší podoby PTH a bude ji ovlivňovat tím způsobem, že namísto slabik, kde se v PTH realizuje iniciální konsonant f-, se zde bude realizovat iniciála x-.

B) Finály (33)

ɿ	i	u	y
ɚ			
a	ia	ua	ya
e	ie	ue	ye
		ui	
ɤ	iɤ		
o	io		
ɔ	iɔ		
əu			
ǎ			
ĩ	ĩĩ	uĩ	
en	iɛn	uen	yen
oŋ	ioŋ		
ŋ	ŋ		

V systému finál reflektujeme opět proces nazalizace finál (proces nazalizace viz výše).

C) Tóny

	阴平	阳平	上声	阴去	阳去
调值	55	23	21	35	33
	高	穷	古	盖	近

Shuangfengský dialekt má pět tónů. Pouze první tón je shodný s prvním tónem PTH, jinak jsou ostatní průběhy tónů odlišné. To s největší pravděpodobností bude ovlivňovat výslednou podobu PTH.

4.5 赣语 Gànyǔ

Zeměpisně se tato dialektická skupina nachází převážně na území provincie *Jiāngxī*, ale také v jihovýchodní části provincie *Húběi*, jihozápadní části *Húnánu*, a severozápadní části *Fújiànu*. Z lingvistického hlediska je tato skupina obklopena všemi dialektickými skupinami. V důsledku toho sdílí určité rysy s každým s příslušných dialektů, které ji obklopují (Yan 2006:148). Baxter (1992) o této skupině uvádí, že je relativně málo prostudovaná. Jako jediný její rys pak vyzdvihuje, že znělé MC okluzivy a afrikáty se zde staly neznělými předečovými.

4.5.1 南昌 Nánchāng

A) Iniciály

	bilabiály	labio-dentály	dentály	alveoláry	retroflexní	palatály	veláry
okluzivy	p 帮 p ^h 旁			t 端 t ^h 透			k 见 k ^h 溪
afrikáty			ts ^h 精, ts 清			tʂ 照, tʂ ^h 穿	
frikativy		f 非	s 丝			ʃ 审	h 喻
nazály	m 马					ŋ 娘	ŋ 岸
aproximanty				l 来			
Nové:	h, ŋ, ɲ						
Chybí:	tʂ tʂ ^h ʂ z n x						
18+1 iniciál							

V tomto fonologickém systému opět reflektujeme oproti PTH chybějící retroflexní řadu. Ta, stejně jako v předchozích případech, bude splývat s řadou konsonantů dentálních. Chybějící [x]- se v dialektickém čtení realizuje jako neznělá frikativa h- (viz příloha 11), což se podle našeho mínění promítne do PTH. Dalším posunem ve výslovnosti pak pravděpodobně bude splynutí n- a l-. To se opět odrazí ve výsledné podobě PTH tak, že mluvčí mezi těmito dvěma konsonanty nebudou rozlišovat a slabiky s iniciálami n- a l- se budou všechny realizovat s l- na iniciální pozici. Realizace iniciály [z] bude podle HFZH i podle Yan probíhat v dialektickém čtení jako l- vzhledem k tomuto procesu: *ŋ- ---> l-, n- /#__ non-front vowel. Jelikož se ve fonologickém systému n- nevyskytuje, měl by se tento retroflexní konsonant s přihlédnutím k místnímu fonologickému systému realizovat jako l-. (viz příloha 12). Podle Chena (2004:43) se v 绍兴 *Shàoxīng*, městě provincie 浙江 *Zhèjiāng* vyskytuje taková deviace, kdy se slabiky s retroflexním konsonantem [z], realizují s iniciálou [l]. Jelikož se v této varietě příslušné znaky v dialektickém čtení realizují právě s [l] na iniciální pozici, a vzhledem k tvrzení Yan(2006), že tato skupina asimilovala prvky ze všech různých dialektů, se přikláníme k názoru realizace těchto konsonantů jako [l].

B) Finály (65)

ɿ	i	u	ɣ
a	a	ua	
ɛ	iɛ	uɛ	ɣɛ
ə			
ɔ		uɔ	
ai		uai	
əi		ui	
au			
eu	iɛu		
əu	iu		
an		uan	
ɛn	iɛn		
ɔn		uɔn	ɣɔn
ən	in	un	ɣn
aŋ	iaŋ	uaŋ	
ɔŋ	iɔŋ	uɔŋ	
	iuŋ	uŋ	
at		uat	
ɛt	iɛt	uɛt	
ɔt		uɔt	ɣɔt
ət	it	ut	ɣt
ak	iak	uak	
ɔk	iɔk	uɔk	
	iuk	uk	
ŋ	ŋ	ŋ	

Ve fonologickém systému finál si můžeme poprvé všimnout MC terminál ,t- a k. Vzhledem k tomu, že se v tomto systému vyskytují terminály stejné jako v PTH tak se domníváme, že pozůstatek „rushengových“ okluziv by do výsledné podoby PTH v této oblasti neměl nijak výrazněji promítnout.

C) Tóny

	阴平	阳平	上声	阴去	阳去	阴入	阳入
调值	42	24	213	45	21	5	21
	低		史	做	第	黑	合

Sedmi-tónový systém s odlišnými tónovými průběhy (až na *shǎngshēng*) potom s největší pravděpodobností bude zvukovou stránku PTH ovlivňovat.

4.6 客家语 Kèjiayǔ

Tato skupina je také známá pod názvem Hakka a její název jako jediný neodvozuje původ od geografické polohy. V současnosti obývají mluvčí tohoto dialektu především části

území v provinciích *Guǎngdōng, Fújiàn. Jiāngxī, Guǎngxi, Hǎinán, Táiwān, Húnán a Sìchuān* (Yan 2006). Mluvčí těchto dialektů se považují za potomky obyvatel severu, kteří se v několika vlnách stěhovali na jih, aby unikli před nepokoji v jejich původní domovině. K migraci docházelo nejvíce ke konci dynastie Sòng 宋. Na jihu se pak nadále kulturně i lingvisticky odlišovali od svých sousedů. V dialektech skupiny Hakka obecně postrádáme přední vysokou mediálu [y]. (Baxter 1992)

4.6.1 梅县 Méixiàn

A) Iniciály

	bilabiály	labio-dentály	dentály	alveoláry	Retro flexní	palatály	veláry
okluzivy	p 帮 p ^h 旁			t 端 t ^h 透			k 见 k ^h 溪
afrikáty			ts 精 ts ^h 清				
frikativy		v 微 f 非	s 丝				h 喻
nazály	m 明			n 泥		ŋ 娘	ŋ 岸
aproximanty				l 来			
Nové:	v, h, ŋ, ŋ						
Chybí:	tʂ, tʂ ^h , ʂ, ʐ, x, tɕ, tɕ ^h , ɕ						
17+1							

V tomto fonologickém systému iniciál reflektujeme splynutí retroflexiv s dentálami, což se jako v předchozích případech odrazí na výsledné podobě PTH tak, že slabiky s retroflexními iniciálami v PTH se zde budou realizovat s iniciálami z řady dentál. Dalším rysem této variety je absence některých palatálních afrikát a frikativ z toho důvodu, že zde neproběhl proces palatalizace velár. Nyní je třeba vyšetřit, jak se tento rys odrazí na výsledné podobě PTH. Yan (2006) zde uvádí tyto jazykové procesy: *ʃ, *ɕ, *z ---> s, ʃ /# __, tɕ, tɕ^h ---> k, k^h /# __i. Realizace v dialektickém čtení podél Yan i podle HFZH (viz příloha č. 13, 14, 15). Takže je možné, že se slabiky s těmito iniciálami budou v PTH realizovat takto: ɕ ---> s, tɕ ---> k, tɕ^h ---> k^h. Avšak pro toto tvrzení bychom potřebovali více důkazů.

Původní [x] se podle HFZH v dialektickém čtení realizuje jako neznělá frikativa [h] (viz příloha č. 16), předpokládáme, že se tento rys přenesse i do PTH. Zbývá vyřešit pravděpodobnou realizaci retroflexní iniciály [z]. Nastává zde podobná situace jakou u

variety *Shuāngfēng*. V HFZH, kde je zaznamenána dialektická výslovnost daných znaků, se iniciály, které se v PTH realizují s [z] na iniciální pozici, v tomto dialektu realizují buď s nulovou iniciálou nebo s palatálu ŋ na pozici iniciály. Je otázkou, zdali při dorozumívání se pomocí PTH, budou mluvčí realizovat slabiky s touto iniciálou tak, jak jsou zvyklí s ohledem na svůj rodný dialekt, nebo jestli se prostě dané výslovnosti přizpůsobí a nějakým způsobem „připodobní“ výslovnost této iniciály. Toto bohužel z daného systému určit nedokážeme

B) Finály (76)

ɿ	i	u
a	ia	ua
ɛ	iɛ	uɛ
ɔ	io	uo
ai	iai	uai
ɔi		
	iui	ui
au	iau	
ɛu		
	iu	
am	iam	
ɛm		
əm	im	
an	ian	uan
ɛn	iɛn	uɛn
ɔn	ion	uon
ən	in	
	iun	un
aŋ	iaŋ	uaŋ
ɔŋ	ioŋ	uoŋ
	iuŋ	uŋ
ap	iap	
ɛp		
əp	ip	
at	iat	uat
ɛt	iet	uet
ɔt	iot	uot
ət	it	
	iut	ut
ak	iak	uak
ɔk	io	uok
	iuk	uk
ŋ	ŋ	

V systému finál tohoto dialektu se zachovaly všechny středněčínské implozivní koncovky tónu *rùshēng* a dokonce i bilabiální nazála – m(tón *qù* a *shǎng*). Finály jsou zde děleny

pouze do tří kategorií, kvůli absenci mediály [ü], které zanikla, což by mohlo mít na celkovou podobu PTH značný vliv. Co se terminál týče, reflektujeme veškeré původní MC finály. Terminály, které se vyskytují v PTH, reflektujeme i zde, proto se domníváme, že by působením dané variety podoba terminál PTH nemusela být ovlivněna.

C) Tóny

	阴平	阳平	上声	去声	阴入	阳入
调值	44	11	31	52	1	5
	多	华	比	教	八	拢

Tato varieta má šest tónů. Ani v jedné kategorii není tónový průběh v porovnání s PTH shodný. To bude s největší pravděpodobností výslednou podobu PTH v této oblasti také ovlivňovat.

4.7 粤语 Yuèyǔ

Dialekty této skupiny bývají také nazývány jako Kantonské. Nejvíce mluvčích této skupiny se nachází na území provincií *Guǎngdōng* 广东 a *Guǎngxī* 广西. Pro dialekty této skupiny je charakteristický komplexní tónový systém a zachování středněčínských koncovek -p,-t,-k, stejně jako tomu je u dialektů skupin Hakka a Mǐn (Baxter 1992:11). Předci současných mluvčích těchto dialektů pochází původně z oblasti centrální planiny, odkud migrovali do dnešních provincií *Guǎngdōng* a *Guǎngxī*. Taková první větší migrační vlna přišla za vlády dynastie *Qín* 秦, kdy tamní obyvatelstvo prchalo před nájedzy kmenů *Yuè* 越 právě na území dnešních provincií *Guǎngdōng* a *Guǎngxī*. Díky stykům s původním obyvatelstvem v této oblasti (kmeny *Yuè* 粤) se do této dialektické skupiny asimilovaly některé ne-hanské rysy jako např.: odlišná slovní zásoba a syntaktická struktura. (Yan 2006: 192)

4.7.1 广州 Guǎngzhōu

A) Iniciály

	bilabiály	labio- dentály	dentá ly	alveoláry	rtf.	palato- alveoláry	palatály	veláry
okluzivy	p 帮 p ^h 旁			t 端 t ^h 透				k 见 k ^h 溪
afrikáty								
frikativy		f 夫				ʃ 至 ʃ ^h 坐 ʃ 四		h 喻
nazály	m 明			n 泥				ŋ 岸
aproximanty	w 微			l 来			j 以	
nové:	ɸ, w, ʃ, ʃ ^h , ʃ, j, h, ŋ							
chybí:	tʂ, tʂ ^h , ʂ, ʐ, x, tʂ tʂ ^h , ʂ, ts, ts', s							
17+1 iniciál								

Oproti systému PTH sledujeme u této variety diametrálně odlišný fonologický systém iniciál. Bude zde proto velmi obtížné určit pravděpodobnou realizaci iniciál PTH. Reflektujeme zde absenci hned několika řad iniciálních konsonantů oproti PTH. Retroflexní řada se zde nebude moci realizovat v podobě, jelikož tento dialektický systém dentální řadu oproti PTH postrádá. Postrádá také řadu palatální, a iniciální konsonant [x]. Nyní určíme pravděpodobnou rekonstrukci poslední zmíněné iniciály. Podle předchozích zkušeností s těmito iniciálami můžeme s určitou pravděpodobností vyjádřit domněnku, že se tento konsonant bude realizovat jako frikativa [h] (viz příloha č. 17). Podle výzkumu Yan(2006) řady dentál, retroflexiv a palatál, splynuly do jedné řady palato-alveolární. Podobu PTH v této oblasti budeme rekonstruovat obtížně vzhledem k danému fonologickému systému iniciál. Kdybychom měli přihlížet k dialektickému čtení příslušných znaků, tak by se všechny realizovaly v podobě palato-alveolár. To se zdá velice nepravděpodobné, jelikož by tímto vzniklo mnoho homofonních výrazů. Proto se přikloníme k názoru, že palato-alveolární řada bude v PTH splývat s řadou palatál, jelikož jsou si „zvukově nejbližší“. Co se týká rekonstrukce výslovnosti retroflexiv a dentál, ocitáme se na „tenkém ledě“. V příslušném fonologickém systému iniciál se nevyskytují žádné konsonanty, ke kterým by tyto zvuky mohly být „připodobněny“. Proto zde

zastáváme názor, že aby mluvčí tohoto dialektu mohli používat PTH jako komunikační prostředek, budou muset alespoň přibližně původní výslovnost těchto iniciál napodobit.

B) Finály(68)

	u	i	y
a	ua		
ε			
œ			
ɔ	uɔ		
ai	uai		
ei	uei		
ei			
ɔi			
	ui		
au			
eu			
ou			
		iu	
øy			
am			
em			
		im	
an	uan		
en	uen		
øn			
ɔn			
	un	in	yn
aŋ	uaŋ		
eŋ	ueŋ		
ɛŋ			
iŋ	uiŋ		
œŋ			
ɔŋ	uɔŋ		
uŋ			
ap			
ep			
		ip	
at	uat		
et	uet		
ət			
ɔt			
	ut	it	yt
ak	uak		
ek			
ik	uik		
œk			
ɔk	uɔk		
ɔk			
ɱ	ɱ		

V systému finál se zde oproti PTH vyskytují středněčínské implozivní koncovky –p,-t,-k a opět bilabiální nazála –m. Avšak máme zde i terminály identické s terminály PTH, proto je pravděpodobné, že se systém finál této variety nebude nijak „lokálně zabarvovat“ PTH.

C) Tóny

	阴平	阳平	阴上	阳上	阴去	阳去	上阴入	下阴入	阴入
调值	53, 55	21	35	23	33	22	5	33	22, 42
	知	明	走	抱	变	住	竹	百	白

Co se týká tónového systému této variety, pozorujeme velkou rozmanitost u kategorií i tónových průběhů. Můžeme tedy s jistou určitostí říci, že tento fakt ovlivní výslednou podobu PTH.

4.7.2 阳江 Yángjiāng

A) Iniciály

	bilabiály	labio-dentály	dentály	alveoláry	rtf.	palato-alveoláry	palatály	veláry
okluzivy	p 帮 p ^h 旁			t 端 t ^h 透				k 见 k ^h 溪
afrikáty								
frikativy		f 非		ʈ 西		ʈ 至 ʈ ^h 坐 ʃ 四		h 喻
nazály	m 明			n 泥				ŋ 岸
aproximanty	w 微			l 来			j 以	
Nové:	ʈ, w, ʈ, ʈ', ʃ, j, h, ŋ							
chybí:	tʂ tʂ ^h ʒ, x, tɕ, tɕ ^h , ɕ, ts, ts ^h , s							
18+1 iniciál								

V tomto systému finál nastává téměř identická situace jako u předchozího dialektu. Oproti PTH zde opět postrádáme řadu dentál, retroflexiv a palatál. Jestliže se budeme držet pouze informací, které nám poskytne fonologický systém tohoto dialektu, nemůžeme s přesností „rekonstruovat“ mluvenou podobu PTH v této oblasti, aniž bychom měli dodatečné informace. Stejně jako v předchozím případě se zde přikloníme k řešení realizace palatálních iniciál jako palato-alveolár, jelikož jsou si „zvukově“ podobné. Jelikož jsou

tyto dva systémy, až na jednu výjimku [t], identické, ztotožňujeme se zde s řešením, které bylo navrženo u předchozí variety této skupiny.

B) Finály (61)

	u	i
a	ua	
ε	ue	
ɔ		
ai	uai	
ei	uei	
ei		
ɔi		
	ui	
au		
eu		
		iεu
ou		
		iu
am		
em		
		iεm
		im
an	uan	
en	uen	
		iεn
ɔn		
	un	in
aŋ	uaŋ	
eŋ	ueŋ	
		iεŋ
iŋ	uiŋ	
uŋ		
ap		
ep		
		iεp
		ip
at	uat	
et	uet	
		iεt
ɔt		
	ut	it
ak	uak	
ek	uek	
		iεk
ik	uik	
ɔk		
ɔk		

Zde jsou finály děleny pouze do třech kategorií. Systém této variety postrádá mediálu –y, což by mohlo mít negativní dopad na podobu PTH. Co se terminál týče, zachovaly se zde všechny všechny MC terminály. Jelikož PTH připouští na pozici terminál pouze [i,u,n,ŋ], kteréžto se zde vyskytují také, neměla by realizace terminál PTH být nijak výrazněji ovlivněna.

C) Tóny

	阴平	阳平	上声	阴去	阳去	上阴入	下阴入	上阳入	下阳入
调值	33	43	21	24	54	24	21	54	43
	高	平	假	带	大	笔	拍	六	

V této varietě se vyskytuje velké množství tónů, což je pro tuto skupinu typické. Tóny v různých kategoriích mají odlišný průběh narozdíl od tónů v PTH. Je tedy velmi pravděpodobné, že výsledná podoba PTH bude tímto ovlivněna.

4.8 闽语 Mǐnyǔ

Dialekty patřící do této skupiny se ze společného základu čínských dialektů vydělily dříve. Tato skupina bývá dále dělena a subdialekty Jižní a Severní *Mǐn* (Baxter 1992). *Mǐn* je zkrácený zeměpisný název pro provincii *Fújiàn*. V současnosti najdeme mluvčí této skupiny především v provincii *Fújiàn* a na *Táiwánu*, ale v menší míře také v *Zhèjiāng*, východní *Guǎngdōng*, *Hǎinán*, *Jiāngxī*, *Guǎngxī* a *Sìchuānu* (Yan 2006). Charakteristickým rysem této skupiny je absence labiodentálního iniciálního konsonantu [f], který se očividně vyvinul až poté, co se tato skupina vydělila ze společného základu.

4.8.1 厦门 Xiàmén

A) Iniciály

	bilabiály	labio-dentály	dentály	alveoláry	rtf.	palato-alv	palatály	veláry
okluzivy	p 帮 p ^h 旁 b 并			t 端, t ^h 透				k 高 k ^h 开 g 群
afrikáty			ts 精 ts ^h 清					
frikativy			s 丝					h 喻
nazály	m 明			n 泥				ŋ 岸
aproximanty				l 来				
Nové:	b, g, h, ŋ							
chybí:	tʂ tʂ ^h ʂ ʐ x, tɕ tɕ ^h ɕ, f							
16+1 iniciál								

V tomto systému opět reflektujeme splynutí řady retroflexní a dentální, takže se retroflexní konsonanty budou realizovat jako dentály. Dále si všimáme toho, že zde MC veláry neprošly procesem palatalizace a tím pádem nám „nevznikla“ řada palatál. Opět vyvstává otázka, jak se tyto konsonanty při užití PTH budou realizovat. Podle HFZH se palatála ɕ v dialektickém čtení realizuje jako [s]. Je proto možné, že se to promítne i do zdejší podoby PTH. Iniciály, které se v PTH mají realizovat jako [ɕ] zde budou splývat s dentálou [s]. Jelikož zde neproběhl proces palatalizace, slabiky s iniciálami [tɕ] a [tɕ^h] se v dialektickém čtení realizují jako veláry [k] a [k^h]. Jak budou mluvčí v této oblasti zvládat výslovnost příslušných iniciál při užití PTH, je otázkou, kterou vzhledem k nedostatku informací z fonologického systému, musíme nechat nezdovězenou. Iniciála [f], která se v tomto dialektu nevyvinula, se bude v PTH realizovat jako [h] (Huang, Liao 2007:35). Co se týče iniciály [ʐ] v HFZH se uvádí, že jsou v tomto dialektu možné dvě dialektické čtení – první s iniciálou [l] ve spisovné formě a druhé s iniciálou [h] ve formě nespisovné. Přikloníme se zde k názoru, že by se příslušné slabiky mohly realizovat s [l] v iniciální pozici, jelikož jsme se s tímto řešením setkali již u předchozích variet.

B) Finály (76)

	i	u	
a	ia	ua	
e		ue	
ɔ			
o	io		
ai		uai	
		ui	
au	iau		
	iu		
ã	ĩã	ũã	
ě			
õ			
	ĩ		
ãĩ		ũãĩ	
		ũĩ	
ãũ	ĩãũ		
	ĩũ		
am	iam		
	im		
an	ien	uan	
	in	un	
aŋ	iaŋ		
iŋ			
ɔŋ	ioŋ		
ap	iap		
	ip		
at	iet	uat	
	it	ut	
ak	iak		
ik			
ɔk	io̯k		
a?	ia?	au?	
e?		ue?	
o?	io?		
	i?	u?	
		ui?	
au?			
ã?	ĩã?		
ě?		ũě?	
õ?			
	ĩ?		
ãũ?			
m	ŋ	m?	ŋ?

V systému finál reflektujeme pozůstatek všech středněčeských koncovek. Některé z terminál korespondují s terminály PTH, takže v realizaci terminál neshledáváme problém. Co však zřejmě bude mít vliv na výslednou podobu PTH je zánik mediály –y.

C) Tóny

	阴平	阳平	上声	阳去	阴去	阴入	阳入
调值	55	24	51	11	33	5	32
	高	同	古	太	动	色	别

Varieta *Xiàmén* má sedm tónů. 3 z kategorií se shodují s kategoriemi PTH, avšak *diàozhī* u daných kategorií nikoliv. To by ve výsledku mohlo negativně ovlivnit celkovou podobu PTH, co se tónů týče.

4.8.2 福州 Fúzhòu

A) Iniciály

	bilabiály	labio-dentály	dentály	alveoláry	rtf.	palato-alveoláry	palatály	veláry
okluzivy	p 帮 p ^h 旁			t 端 t ^h 太透				k 见 k ^h 溪
afrikáty			ts ^h 精 ts 清					
frikativy			s 丝					x 晓
nazály	m 明			n 泥				ŋ 岸
aproximanty				l 来				
Nové:	ŋ							
chybí:	tʂ tʂ ^h ʂ z, tʂ tʂ ^h ɕ, f							
14+1								

Ve fonologickém systému iniciál této variety nedošlo k vydělení retroflexní řady, a tudíž se při užití PTH bude pravděpodobně realizovat v podobě dentál, stejně jako ve většině předchozích variet. Co se týče chybějící labiodentály [f], realizace slabik s touto iniciálou je navržena u předchozí variety, tudíž se i tady s tímto řešením ztotožníme. To samé se týká i retroflexivy [z]. (řešení viz výše)

B) Finály

a	ia	ua	
ε	ie		
œ			
ɔ		uɔ	ɣɔ
	i	u	y
	(ei)	(ou)	(øy)
ai		uai	
		uei	
au	iau		
εu	ieu		
aŋ	iaŋ	uaŋ	
	ieŋ		
		uɔŋ	ɣɔŋ
	iŋ	uŋ	ɣŋ
	eiŋ	ouŋ	øyŋ
	(aiŋ)	(auŋ)	(œyŋ)
aʔ	iaʔ	uaʔ	
εʔ	ieʔ		
œʔ			
ɔʔ		uɔʔ	ɣɔʔ
	iʔ	uʔ	ɣʔ
	eiʔ	ouʔ	øyʔ
	(aiʔ)	(auʔ)	(œyʔ)
ŋ			

V systému finál této variety došlo k procesu splynutí nazálních terminál [n] --> [ŋ], což pravděpodobně ovlivní i realizaci daných finál PTH. Mluvčí tohoto dialektu budou při užití PTH rozdíly mezi [n] a [ŋ] „smazávat“ a realizovat tyto slabiky s velární nazálou na konci (Chen 2004:42). Co by ještě mohlo ovlivnit podobu místní PTH, je vysoká míra výskytu diftongů a triftongů. Můžeme si všimnout, že se v daném systému nevyskytují téměř žádné jednoduché vokály, což by mohla být příčina případných jazykových deviací. V systému reflektujeme pozůstatek středněčínských okluzivních koncovek v podobě rázu.

C) Tóny

	阴平	阳平	上声	阴去	阳去	阴入	阳入
调值	44	52	31	213	242	23	4
	机	其	纪	记	韵	希	物

Tato varieta má sedm tónů stejně jako předchozí, avšak i když se obě zmíněné variety shodují, co se kategorií týče, tónové průběhy jsou odlišné. Proto stejně jako v předchozím

případě zastáváme názor, že je pravděpodobné, že tento fakt negativně ovlivní výslednou podobu PTH.

4.8.3 湖州 Húzhōu

A) Iniciály

	bilabiály	labio-dent.	dentály	alveoláry	rtf.	palato-alv.	palatály	veláry
okluzivy	p 帮 p ^h 旁 b 并			t 端, t ^h 透				k 高 k ^h 开 g 群
afrikáty			ts 精 ts ^h 清					
frikativy			s 丝 z 邪					h 喻
nazály	m 明			n 泥				ŋ 岸
aproximanty				l 来				
Nové:	b g h ŋ z							
chybí:	tʂ tʂ ^h ʂ z x tʂ tʂ ^h ʂ f							
17+1 iniciál								

Ve fonologickém systému *Húzhōuské* variety, co se „chybějících“ konsonantů týče, reflektujeme zcela identickou situaci jakou u variety *Xiàmén*. Přikláníme se tedy ke stejnému řešení jako u výše zmíněného dialektu: realizace retroflexiv jako dentál, [x] ---> [h], [f] ---> [h]. Jedinou změnou zde bude realizace retroflexivy [z]. Podle Yan(2006:135) zde došlo k procesu denazalizace MC iniciály 日母³³ *rì mǔ* (Baxter [ny], Yan [ŋ]) : ŋ---> d/l ---> dz ---> z- /#__jV. Proto se domníváme, že slabiky PTH začínající na tuto iniciálu budou mluvčí realizovat se [z] v iniciální pozici, s přihlédnutím k dialektickému čtení příslušných znaků. (viz příloha 18).

³³ V severních dialektech se z ní vyvinula retroflexiva [z]

B) Finály (85)

ɹ	i	u
a	ia	ua
e	ie	ue
o		
u		
ai		uai
oi		ui
au	iəu	
ou	iu	
ã	ĩã	ũã
ě	ĩě	ũě
õ		
	ĩ	
ãĩ		ũãĩ
õĩ		ũĩ
ãũ	ĩẽũ	
am	iəm	uam
	im	
aŋ	iaŋ	uaŋ
eŋ	ieŋ	euŋ
oŋ	ioŋ	
uŋ	iŋ	uŋ
ap	iəp	uap
	ip	
ak	iak	uak
ek	iek	uek
ok	iok	
uk	ik	uk
ap	iəp	uap
	ip	
ak	iak	uak
ek	iek	uek
ok	iok	
uk	ik	uk
a?	ia?	ua?
e?	ie?	ue?
o?		
	i?	u?
oi?		
au?	iə?	
	iu?	
e?		ũě?
õ?		
	ĩ?	
m	ŋ	ŋ?

Ve fonologickém systému finál se zachovávají některé středněčínské koncovky. Stejně jako v předchozím případě zde nastal proces splynutí dvou terminálních nazálních konsonantů ve velární nazálu. Tento proces s sebou nese i následnou nazalizaci vokálů jako pozůstatek po splynutí těchto dvou terminálů. Tím pádem navrhneme stejné řešení jako v předchozích případech: mluvčí tohoto dialektu nebudou při užití PTH rozlišovat nazální terminály PTH jako dvě samostatné jednotky, ale budou tyto terminály velarizovat. Další negativní dopad na výslednou podobu PTH bude mít s největší pravděpodobností absence mediály –y.

C) Tóny

声调

	阴平	阳平	阴上	阳上	阴去	阳去	阴入	阳入
调值	33	55	53	35	213	11	21	4
	知	穷	恐	近	菜	地	识	合

U této variety se zachovalo všech osm tónových kategorií. Jak je z tabulky zřejmé, jejich *diàozhī* se liší od *diàozhī* PTH a tím pádem je pravděpodobné, že výsledná podoba PTH bude tímto procesem ovlivněna.

4.8.4 建瓯 Jiàn'ōu

A) Iniciály

	bilabiály	Labio-dentály	Dento-alveolary	alveolary	Rtf.	palto-alv.	palatály	velary
okluzivy	p 帮 p ^h 旁			t 端 t ^h 太 透				k 见 k ^h 溪
afrikáty			ts ^h 精 ts 清					
frikativy			s 丝					x 晓
nazály	m 明			n 泥				ŋ 岸
aproximanty				l 来				
Nové:	ŋ							
chybí:	tʂ, tʂ ^h , ʂ, ʐ, tɕ, tɕ ^h ɕ f							
14+1 iniciál								

Fonologický systém iniciál této variety je zcela totožný se systémem variety *Fúzhòu*. Proto zde navrhneme stejné řešení, jako u výše zmíněné variety. Retroflexní řada splyne s dentálami a bude se tak i realizovat. Ani zde nedošlo k procesu palatalizace velár a tudíž se [tɕ, tɕ^h] v dialektickém čtení realizují jako [k, k^h]. [ɕ] se realizuje jako [s]. Příkladíme se

zde k názoru, že slabiky v PTH, které mají na pozici iniciály konsonant [ɕ], by se opravdu mohly realizovat se [s] na pozici iniciály. Realizace zbylých dvou palatál je otázkou, stejně tak realizace retroflexivy [ʒ]. Ta podle HFZH má v dialektickém na místě iniciály [ʒ] funkční nulu. Tuto otázku musíme nechat z důvodu nedostatku informací bohužel nezodpovězenou. Labiodentální frikativa [f] pak v PTH bude s největší pravděpodobností nahrazována velární frikativou [x] stejně jako v případě variety *Shuāngfēng*. (Viz Yan 2006)

B) Finály (34)

	i	u	y
a	ia	ua	
ɛ	iɛ	uɛ	yɛ
e			
œ			
ɔ	io		
o			
ai		uai	
au	iau		
	iu		
aŋ	iaŋ	uaŋ	
ɔŋ	ioŋ	uɔŋ	
	iŋ	uŋ	yŋ
aiŋ		uaiŋ	
eiŋ	ieiŋ		
œyŋ			

Tato varieta má vzhledem k ostatním systémům finál v této skupině poměrně malý počet finál. Dochází zde opět ke splývání dvou nazálních terminál PTH do jedné - [ŋ]. Z toho důvodu zřejmě mluvčí této variety nebudou při užití PTH mezi těmito terminálami rozlišovat a jejich realizace bude splývat.

C) Tóny

	平声	上声	阴去	阳去	阴入	阳入
调值	54	21	22	44	24	42
	诗	五	志	字	识	并

V tónovém systému této variety je šest tónů s odlišnými kategoriemi i tónovými průběhy oproti PTH. Proto lze usuzovat, že celková podoba PTH bude tónovým systémem variety ovlivněna.

5 SHRNU TÍ

Ve druhé části jsme porovnávali fonologické systémy se systémem PTH a snažili se pomocí jejich rozdílností a následných realizací v dialektickém čtení vysledovat, jaký má daná varieta vliv na zbarvení lokální PTH dané oblasti. Napříč všemi varietami reflektujeme určité opakující se druhy výslovnostních deviací od normy. Zaznamenali jsme sedm stále opakujících se výslovnostních odlišností. Okruhy odchylek ve výslovnosti iniciálních konsonantů jsou následující:

- 1) Splývání retroflexní řady iniciálních konsonantů v dentální
- 2) Iniciála [z] se realizuje jako [z, l, ŋ] nebo je pozice iniciály neobsazena
- 3) Splývání [n] a [l] a [l] v [n]
- 4) Iniciála [f] se realizuje jako [x, h]
- 5) Iniciála [x] se realizuje jako [h]
- 6) Nedošlo k procesu palatalizace velár, a palatální řada se v dialektickém čtení realizuje jako velární $te, te^h \rightarrow k, k^c$
- 7) Iniciála [ɕ] se realizuje jako [s]

Prvních pět výslovnostních deviací je dokazatelných v sekundární literatuře (např: Chen 2004, Huang 2008, HFZH). Lze říci, že v těchto bodech se můžeme opřít o naši metodu rekonstruování pravděpodobné výslovnosti PTH dané variety, na základě srovnání jejího fonologického systému se systémem PTH a následné realizace sporných konsonantů v dialektickém čtení. V prvních pěti případech odpovídá realizace příslušných konsonantů jejich realizaci v dialektickém čtení. Z toho můžeme usuzovat, že působení místních variet je velmi úzce spjata s případnými výslovnostními deviacemi oproti normě.

U posledních dvou pravděpodobných rekonstrukcí výslovnosti variet s iniciálními systémy, které postrádají palatální řadu, si jejich realizací v PTH nemůžeme být jistí. V dialektickém čtení se znaky těmito iniciálami realizují jako veláry a [ɕ] se realizuje jako [s]. Jejich realizace v PTH jako velár se nám zdá spíše nepravděpodobná, vzhledem k fonetické povaze obou konsonantů. Proto se přikláníme spíše k tvrzení, že mluvčí těchto variet, se zcela prostě „naučí“ slabiky začínající na tyto iniciály v takové podobě, jež podle nich alespoň přibližně odpovídá „zvuku“ palatálních konsonantů. Za více pravděpodobné pak považujeme, že slabiky původně s iniciálou [ɕ] se v PTH budou realizovat jako [s],

pak považujeme, že slabiky s iniciálou [ɕ] se v místní PTH budou realizovat jako [s], jelikož tyto dva konsonanty jsou si zvukově relativně „podobné“, na rozdíl od výše zmíněných. Další problém s sebou často nese realizace retroflexního konsonantu [ʒ]. Jak již bylo zmíněno výše, takto iniciála se vyvinula ze středněčínské iniciály *rìmǔ* a v různých varietách prošla různými jazykovými procesy. V severních dialektech se vyvinula v retroflexivu, v některých varietách zcela zanikla, ve zbytku variet se pak vyvinula v jeden z těchto tří konsonantů [ʒ, l, ŋ]. Čili máme pět různých realizací původně jedné MC slabiky. Chen (2004) poskytuje doklad o realizaci této iniciály v podobě [l], ke které dochází v oblasti provincie *Zhèjiāng*.

Dialektická skupina **Guān** tvoří výslovnostně nejhomogennější skupinu. V tabulce 5.1 (viz dále) můžeme pozorovat, že se v této skupině nachází tři výslovnostní deviace oproti normě. Podobně je na tom i následující dialektická skupina **Wú**, u které reflektujeme pouze dva příklady výslovnostních deviací, a to splývání retroflexiv v dentály a stejně jako u předchozí skupiny realizaci [ʒ] v podobě [z]. Třetí skupina **Xiāng** přináší kromě prvních dvou odchylek nově realizace iniciály [f] jako [x]. Charakteristickým rysem této skupiny by mohlo být **slývání n- a l-**, jelikož se vyskytuje ve 100% daných příkladů. U skupiny dialektů **Gàn** rozeznáváme již čtyři výslovnostní deviace oproti normě. Poznávacím znamením této skupiny by mohla být realizace retroflexivy [ʒ] **jako [l]**, avšak je třeba mít na paměti, že zde máme pouze jednu příkladovou zástupnou varietu celé skupiny. Pro ověření výše zmíněného charakteristického rysu této skupiny bychom potřebovali vyšetřit více variet spadajících do této skupiny. U skupiny **Hakka** reflektujeme také čtyři odchylky, přičemž výrazným rysem této skupiny je opět v realizaci [ʒ], které se s odkazem na dialektické čtení zřejmě realizuje buďto s **nulovou iniciálou** nebo s **palatálou [ŋ]** v iniciální pozici. Dialektická skupina **Yuè** je, co se rekonstrukce výslovnosti týče, jedna z nejkomplicovanějších. Tato skupina zřejmě asimilovala velké množství ne-čínských prvků. To může být důvod diametrální odlišnosti srovnávaných fonologických systémů. Zde zastáváme ten názor, že se mluvčí této dialektické skupiny jednoduše budou muset „naučit“ vyslovovat dané iniciály, jelikož se ve fonologickém systému jejich rodného dialektu, až na pár výjimek, nevyskytují žádné takové hlásky, ke kterým by při užití PTH daným iniciálám mohly být připodobněny. Dialekty skupiny **Mǐn**

se povětšinou odlišují od standardizované výslovnosti v pěti bodech. Charakteristický rys pro tuto skupinu je realizace iniciály [f] jako [x], což z našeho úhlu pohledu může sloužit jako jakýsi distinktivní rys této skupiny.

Tabulka 5.1 *Výsledné srovnání jazykových deviací u jednotlivých variet dialektických skupin*

	1	2	3	4	5	6	7
北京语	-	-	-	-	-	-	-
济南	-	-	-	-	-	-	-
西安	-	-	-	-	-	-	-
太原	+	+	-	-	-	-	-
武汉	+	+	+	-	-	-	-
成都	+	+	+	-	-	-	-
合肥	-	-	+	-	-	-	-
肠州	+	+	+	-	-	-	-
苏州	+	+	-	-	-	-	-
温州	+	+	-	-	-	-	-
长沙	+	+	+	-	-	-	-
双峰	-	+	+	+	-	-	-
南昌	+	+	+	-	+	-	-
梅县	+	+	-	-	+	+	+
广州	?	?	-	-	+	+	+
阳江	?	?	-	+	-	-	-
厦门	+	+	-	+	-	+	+
湖州	+	+	-	+	+	-	-
福州	+	+	-	+	-	+	+
建瓯	+	+	-	+	-	+	+

Finály: Plošně vysktující se výslovnostní deviací v rámci realizace finál je splývání nazálních terminál. Nazální terminála [n] jazykovým vývojem splynula s velárou [ŋ]. Mluví variet, ve kterých došlo k tomuto procesu, budou pak původně čistě nazální terminálu velarizovat a nebudou mezi těmito dvěma terminály PTH dělat rozdíl. (viz Chen 2004:44).

Tóny: Co se týká odlišnosti od tónového průběhu tónů v PTH, zaznamenáváme odchylky od tónového průběhu PTH napříč všemi dialektickými skupinami. (Chen 2004)

6 ZÁVĚR

V úvodu této práce jsme si vytyčili za cíl, pouze na základě porovnání fonologických systémů, vyšetřit základní skupiny jazykových deviací od uznávané výslovnostní normy. Předmětem našeho výzkumu bylo sedm dialektických skupin a jejich místní variety. Na základě komparace fonologických systémů nám vyplynulo sedm nejčastějších výslovnostních odchylek oproti standardu. Odchyly jsme potom zanesli do tabulky a navzájem porovnali.

Došli jsme ke zjištění, že určité výslovnostní deviace probíhají napříč všemi dialektickými skupinami. Ze sedmi základních deviací jsme si byli schopni v sekundární literatuře ověřit a potvrdit pět z nich. Další dvě jsou naše hypotézy založené na realizaci výslovnosti znaku v dialektickém čtení. Co se týká dialektických skupin, výslovnostně nejucelenější by podle fonologických systémů měla být severní dialektická skupina *Guān*. Je otázkou, zdali to tak opravdu bude. Jelikož PTH je založena na severních dialektech, většina variet této skupiny je mezi sebou na poslech srozumitelná. Díky vzájemné srozumitelnosti odpadá „povinnost“ používat ke komunikaci společný jazyk s kodifikovanou výslovnostní normou, a proto se domníváme, míra „čistoty“ *pǔtōnghuà* zde nebude nijak výrazná. Nejobtížněji „rekonstruovatelné“ lokální výslovnosti jsou na území s působením dialektických skupin Hakka, Yue a Min. Fonologický systém PTH a těchto dialektů je tak diametrálně odlišný, že jsme v některých případech museli otázku realizace nechat nevyřešenou. Výslovnostní norma by pak v těchto místech, s odkazem na fonologické systémy, měla být zasažena nejvíce. Otisky místních dialektů budou zde dle našeho mínění tak silné, že s mluvčím, který neprošel systematizovanou výukou PTH, bude komunikace ve společném jazyce obtížná. Je patrné, že dané variety mají na výslednou podobu PTH velmi silný vliv. Co se týká přesného zachycení podoby PTH v daných oblastech, bylo by třeba tyto změny prošetřit ještě přímo na místě terénním výzkumem. Avšak v zásadě jsme došli k názoru, že srovnáním fonologických systémů získáme alespoň základní představu o nejčastějších výslovnostních deviacích, které následně můžeme vymezit i zeměpisně. Avšak jak již bylo řečeno výše, k ověření našich výsledků by byl nutný terénní průzkum, který však není součástí této bakalářské práce. Avšak i přes to se nám podařilo definovat výslovnostní odchylky, pomocí nichž by mělo

být možné různé variety při poslechu alespoň rámcově zařadit do příslušné dialektické skupiny

Tato tematika je zatím zpracována poměrně okrajově. Až v posledních letech zaznamenáváme zvýšený zájem o tuto problematiku, který, doufejme, bude stále stoupat. S ohledem na studium čínštiny je hlubší povědomí o této problematice velmi důležité, protože ne všude hovoří tak příkladným standardem jako v Pekingu.

7 PRAMENY A LITERATURA

BAXTER, William Hubbard. *A handbook of old Chinese phonology*. New York: Mouton de Gruyter, 1992.

Běijīng Dàxué. *Hànyǔ fāngyīn zìhuì* [Slovník dialektické výslovnosti čínských znaků]. Beijing: Wenzhi Gaige Chubashe, 1989.

ČERNÝ, Jiří. *Úvod do studia jazyka*. 1. vyd. Olomouc: Rubico, 1998.

CRYSTAL, David. *Dictionary of Linguistics and Phonetics*. Oxford: Blackwell Publishers, 1997.

DEFRANCIS, John. *The Chinese Language: fact and fantasy*. Honolulu: Univ. of Hawaii Pr., [1984].

Handbook of the International Phonetic Association: a guide to the use of the International Phonetic Alphabet. Cambridge, U.K: Cambridge University Press, 1999.

HOWIE, John. *Acoustical Studies of Mandarin Vowels and Tones*. Cambridge, New York: Cambridge University Press, 1976.

HUANG, Borong – LIAO, Xudong. *Xiandai Hanyu [současná čínština]*. I. - III. Beijing: Gaodeng jiaoyu chubanshe, 2002.

CHAMBERS, J.K., TRUDGILL Peter. *Dialectology*. 2nd ed. New York: Cambridge University Press, c1998

CHAO, Yuen-Ren. *A Grammar of Spoken Chinese*. Berkeley: University of California Press, 1968.

CHAO, Yuen-Ren. *Language and symbolic systems*. Cambridge: Cambridge University Press, 1968.

CHEN, Ping. *Modern Chinese: History and Sociolinguistics*. Cambridge: Cambridge University Press, 1999.

KRATOCHVÍL, Paul. *The Chinese Language Today*. London: Hutchinson University Library, 1968.

KURPASKA, Maria. *Chinese language(s): a look through the prism of The Great dictionary of modern Chinese dialects*. Berlin: De Gruyter Mouton, ©2010.

NORMAN, Jerry. *Chinese*. Cambridge: Cambridge University Press, 1988.

LYOVIN, Anatole. *An introduction to the languages of the world*. New York: Oxford University Press, 1997.

- OGILVIE, Sarah, BROWN Keith. *Concise encyclopedia of languages of the world*. 1st ed. Amsterdam, Netherlands: Elsevier, 2009.
- PALKOVÁ, Zdena. *Fonetika a fonologie češtiny s obecným úvodem do problematiky*
- PULLEYBLANK, Edwin G. *Middle Chinese: A Study in Historical Phonology*. Vancouver: Univ. of British Columbia Pr., 1984.
- RAMSEY, S. Robert. *The language of China*. Princeton: Princeton University Press, 1987.
- oboru. 1. vyd. Praha: Univerzita Karlova, vyd. Karolinum, 1994.
- SEHNAL, David. *Čínský jazyk, nebo čínské jazyky?* Cizí jazyky, 2001, No. 4, pp. 118-119.
- SEHNAL, David. *Čínské znakové písmo, jeho povaha a vývoj*. In: Černá, Z. A Lomová, O. eds. *Z myšlenek a představ Žluté země*. Brno: Moravské zemské muzeum, 2002. CD.
- SKALIČKA, Vladimír. *Vladimír Skalička: souborné dílo*. Vyd. 1. Editor František Čermák. Praha: Karolinum, 2004.
- "Some reflections on the periodization of the Chinese language." (with James H-Y. Tai, first author), in: *Studies in Chinese Historical Syntax and Morphology: Linguistic Essays in Honor of Mei Tsu-lin* [= Collection des Cahiers de Linguistique d'Asie Orientale]. Edited by Alain Peyraube and Chaofen Sun. 1999. Paris: Ecole des Hautes Etudes en Sciences Sociales. Pages 223-239.
- SPROAT, Richard, Zheng, Thomas Fang, Gu, Liang, Li, Zheng, Yanli, Su, Yi, Zhou, Haolang, Bramen, Philip, Kirsch, David, Shafran, Izhak, Tsakalidis, Stavros, Starr, Rebecca, and Dan Jurafsky. 2004. *Dialectal Chinese speech recognition: Final Report*. <http://link.springer.com/article/10.1007/s11390-006-0106-9#page-1>
- ŠVARNÝ, Oldřich et al. *Hovorová čínština v příkladech I. - IV*. Olomouc: Univerzita Palackého, 1998.
- VOCHALA, Jaromír – HRDLIČKOVÁ, Věna. *Úvod do studia sinologie*. Praha: SPN, 1985.
- WANG, Li. *Hanyu yinyun* [historická fonologie čínštiny]. Beijing: Zhonghua shuju, 1998.
- WANG, William. *The Lexicon in Phonological Change*. The Hague: Mouton, 1977.
- YAN, Margaret Mian. *Introduction to Chinese dialectology*. München: Lincom Europa, 2006.
- ZÁDRAPA, Lukáš a Michaela PEJČOCHOVÁ. *Čínské písmo*. Vyd. 1. Praha: Academia, 2009.
- ZHOU, Minglang a Hongkai SUN. *Language policy in the People's Republic of China: theory and practice since 1949*. Boston: Kluwer, c2004.

8 PŘÍLOHY

Mapa dialektických skupin³⁴

Chinese Linguistic Groups

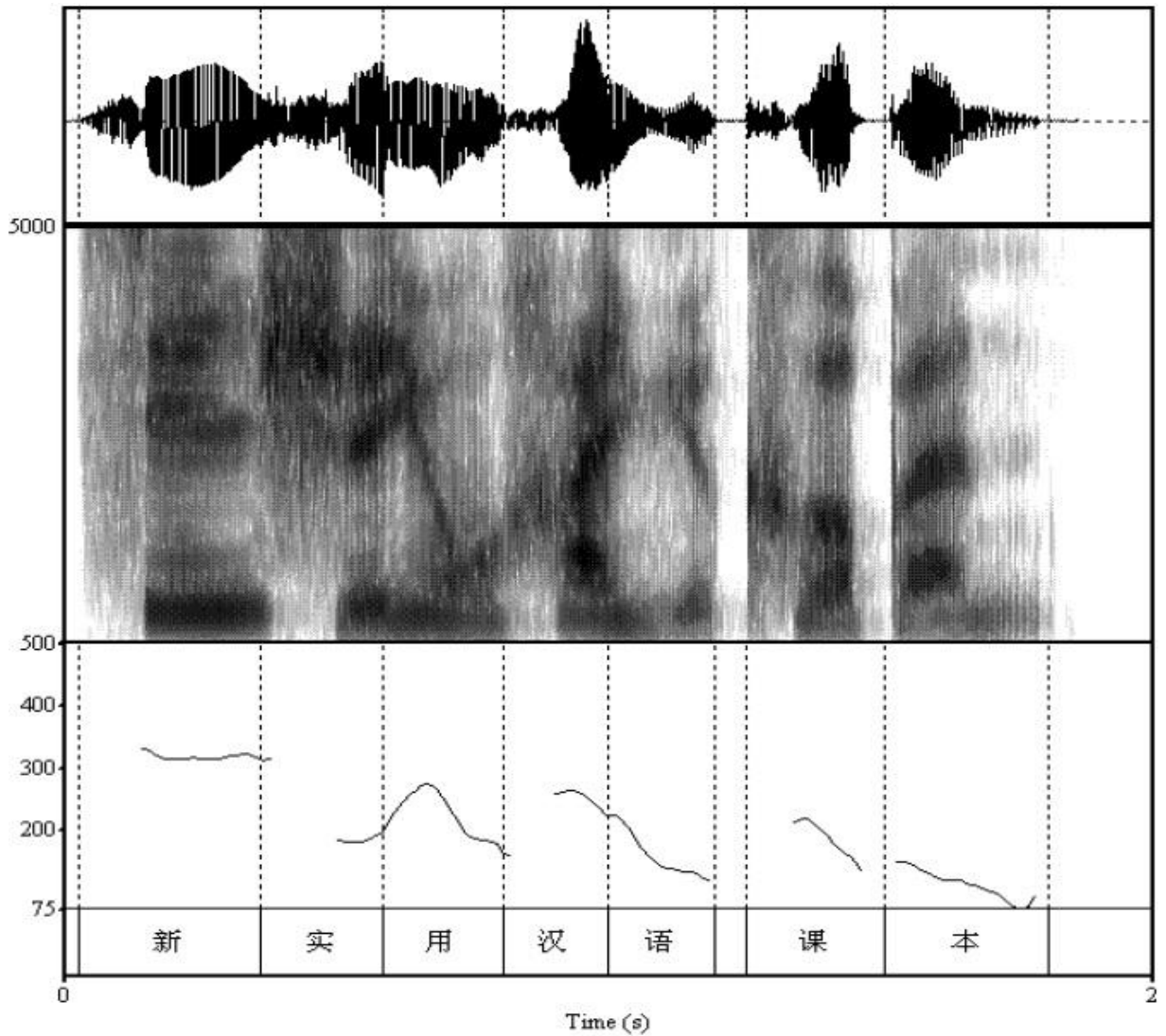
719/66 (545114) 9 90

³⁴ Zdroj: <http://depts.washington.edu/chinaciv/geo/people.htm#mapmino>

Tabulka fonologických systémů všech variet

	Iniciály 声母	Finály 韵母	Tóny 声调	Chybějící iniciály	Nové iniciály	Dialektické skupiny
普通话	21+1	38	4			
北京语	21+1	40	4	-	-	官话
济南	23+1	38	4	-	ŋ, ɲ	
西安	26+1	40	4	-	pf, pf', v, ŋ, ɲ	
太原	20+1	36	5	ts, ts', s, z	v, z	
武汉	18+1	37	4	ts, ts', s, z	ɲ, ɻ	
成都	19+1	36	4	ts, ts', s, z	ɲ, ŋ	
合肥	20+1	41	5	n	-	
扬州	16+1	47	5	ts, ts', z, n	-	
苏州	27+1	49	7	ts, ts', s, z	b, v, d, z, dz, ŋ, ɲ, h, ɦ	
温州	28+1	34	8	ts, ts', s, z	b, v, d, z, dz, dz, ŋ, ɲ, h, ɦ, j, g	
长沙	19+1	38	6	ts, ts', s, z, n	z, ɲ, ŋ	湘语
双峰	27+1	33	5	n, f, z	b, d, dz, dz, dz, g, ɲ, ŋ, ʎ	
南昌	18+1	65	7	ts, ts', z, s, n, x	h, ɲ, ŋ	赣语
梅县	17+1	76	6	ts, ts', z, s, x, tɕ, tɕ', ɕ	v, h, ɲ, ŋ	客家与
广州	17+1	68	9	ts, ts', ts, ts', z, s, x, tɕ, tɕ', ɕ, s	tʃ, tʃ', ʃ, j, h, ɲ, w	粤语
阳江	18+1	61	9	ts, ts', ts, ts', z, s, x, tɕ, tɕ', ɕ, s	tʃ, tʃ', ʃ, j, h, ɲ, w, ɬ	
厦门	16+1	76	7	ts, ts', z, s, x, tɕ, tɕ', ɕ, f	b, g, h, ɲ	闽与
湖州	17+1	85	8	ts, ts', z, s, x, tɕ, tɕ', ɕ, f	b, g, z, h, ɲ	
福州	14+1	48	7	ts, ts', z, s, tɕ, tɕ', ɕ, f	ɲ	
建瓯	14+1	34	6	ts, ts', z, s, tɕ, tɕ', ɕ, f	ɲ	

Sonogram

Příloha 1

方音点	字音	韵母							
		新	实	用	汉	语	课	本	本
北京	.zɑŋ zɑŋ	zɑŋ'	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	'kaŋ
济南	.zɑŋ	zɑŋ'	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	'kaŋ
西安	.zɑŋ	zɑŋ'	.kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	'kaŋ
太原	.zɔ	zɔ'	.kɔ 'kɔ	.kɔ 'kɔ	.kɔ 'kɔ	.kɔ 'kɔ	.kɔ 'kɔ	.kɔ 'kɔ	'kɔ
武汉	.naŋ	naŋ'	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	'kaŋ
成都	.zɑŋ zɑŋ	zɑŋ'	.kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	'kaŋ
合肥	.zɑ	zɑ'	.kɑ 'kɑ	.kɑ 'kɑ	.kɑ 'kɑ	.kɑ 'kɑ	.kɑ 'kɑ	.kɑ 'kɑ	'kɑ
扬州	.laŋ	laŋ'	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	'kaŋ

Príloha 2

方音点	字目		瓢 ^①	让	冈 _{山冈}	刚	纲	钢 ^② _{钢铁}	缸	港
	方音	中古音	宕开三 平阳月	宕开三 去漾日	宕开一 平唐见	宕开一 平唐见	宕开一 平唐见	宕开一 平唐见	宕开一 平唐见	江开二 上讲见
北京	.zɑŋ zɑŋ		zɑŋ'		.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'tɕiaŋ□	.kaŋ	.kaŋ	.kaŋ	'kaŋ
济南	.zɑŋ		zɑŋ'		.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ□	.kaŋ	.kaŋ	.kaŋ	'kaŋ
西安	.zɑŋ		zɑŋ'		.kaŋ	.kaŋ 'kaŋ□	.kaŋ	.kaŋ	.kaŋ	'kaŋ
太原	.zõ		zõ'		.kõ 'kõ	.kõ 'tɕiõ□	.kõ	.kõ	.kõ	'kõ
武汉	.naŋ		naŋ'		.kaŋ ^③ 'kaŋ	.kaŋ 'tɕiaŋ□	.kaŋ	.kaŋ	.kaŋ	'kaŋ
成都	.zɑŋ zɑŋ		zɑŋ'		.kaŋ	.kaŋ 'tɕiaŋ□	.kaŋ	.kaŋ	.kaŋ	'kaŋ
合肥	.zũ		zũ'		.kũ 'kũ	.kũ 'tɕiũ□	.kũ	.kũ	.kũ	'kũ
扬州	.laŋ		laŋ'		.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'tɕiaŋ□	.kaŋ	.kaŋ	.kaŋ	'kaŋ

Príloha 3

方音点	字目		粮	量 _{量米}	两 _{两斤}	两 _{斤两}	亮	量 _{度量}	谅	将 _{将来}
	方音	中古音	宕开三 平阳米	宕开三 平阳米	宕开三 上养米	宕开三 上养米	宕开三 公漾米	宕开三 去漾米	宕开三 去漾米	宕开三 平阳精
北京	.liɑŋ		.liɑŋ		'liɑŋ	'liɑŋ	liɑŋ'	liɑŋ'	liɑŋ'	.tɕiaŋ
济南	.liɑŋ		.liɑŋ		'liɑŋ	'liɑŋ	liɑŋ'	liɑŋ'	liɑŋ'	.tɕiaŋ
西安	.liɑŋ		.liɑŋ		'liɑŋ	'liɑŋ	liɑŋ'	liɑŋ'	liɑŋ'	.tɕiaŋ
太原	.liõ		.liõ		'liõ	'liõ	liõ'	liõ'	liõ'	.tɕiõ 'tsõ□
武汉	.niaŋ		.niaŋ		'niaŋ	'niaŋ	niaŋ'	niaŋ'	niaŋ'	.tɕiaŋ
成都	.niaŋ		.niaŋ		'niaŋ	'niaŋ	niaŋ'	niaŋ'	niaŋ'	.tɕiaŋ
合肥	.liã		.liã		'liã	'liã	liã'	liã'	liã'	.tɕiã
扬州	.liɑŋ		.liɑŋ		'liã	'liɑŋ	liɑŋ' 'liɑŋ	liɑŋ'	liɑŋ'	.tɕiaŋ
苏州	.liɑŋ		.liɑŋ		liɑŋ'	'liɑŋ liɑŋ'	liɑŋ'	liɑŋ'	liɑŋ'	.tsiaŋ
温州	li		li		'liẽ	'li	li'	li'	li'	tei

Príloha 4

字目 方音 方言点	瓢 ^①	让	冈 _{山冈}	刚	纲	钢 ^② _{钢铁}	缸	港
	宕开三 平阳月	宕开三 去漾日	宕开一 平唐见	宕开一 平唐见	宕开一 平唐见	宕开一 平唐见	宕开一 平唐见	江开二 上讲见
北 京	.zɑŋ zɑŋ	zɑŋ'	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ	.kaŋ	.kaŋ	'kaŋ
济 南	.zɑŋ	zɑŋ'	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ④ 'kaŋ	.kaŋ	.kaŋ	.kaŋ	'kaŋ
西 安	.zɑŋ	zɑŋ'	.kaŋ	.kaŋ④ 'kaŋ	.kaŋ	.kaŋ	.kaŋ	'kaŋ
太 原	.zõ	zõ'	.kõ 'kõ	.kõ 'kõ	.kõ	.kõ	.kõ	'kõ
武 汉	.naŋ	naŋ'	.kaŋ⑥ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ	.kaŋ	.kaŋ	'kaŋ
成 都	.zɑŋ zɑŋ	zɑŋ'	.kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ	.kaŋ	.kaŋ	'kaŋ
合 肥	.zã	zã'	.kã 'kã	.kã 'kã	.kã	.kã	.kã	'kã
扬 州	.laŋ	laŋ'	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ 'kaŋ	.kaŋ	.kaŋ	.kaŋ	'kaŋ

Príloha 5

字目 方音 方言点	粮	量 _{量米}	两 _{两斤}	两 _{斤两}	亮	量 _{度量}	谅	将 _{将来}
	宕开三 平阳米	宕开三 平阳米	宕开三 上养米	宕开三 上养米	宕开三 公漾米	宕开三 去漾米	宕开三 去漾米	宕开三 平阳精
北 京	.liɑŋ	.liɑŋ	'liɑŋ	'liɑŋ	liɑŋ'	liɑŋ'	liɑŋ'	.tɕiɑŋ
济 南	.liɑŋ	.liɑŋ	'liɑŋ	'liɑŋ	liɑŋ'	liɑŋ'	liɑŋ'	.tɕiɑŋ
西 安	.liɑŋ	.liɑŋ	'liɑŋ	'liɑŋ	liɑŋ'	liɑŋ'	liɑŋ'	.tɕiɑŋ
太 原	.liõ	.liõ	'liõ	'liõ	liõ'	liõ'	liõ'	.tɕiõ 'tsõ
武 汉	.niɑŋ	.niɑŋ	'niɑŋ	'niɑŋ	niɑŋ'	niɑŋ'	niɑŋ'	.tɕiɑŋ
成 都	.niɑŋ	.niɑŋ	'niɑŋ	'niɑŋ	niɑŋ'	niɑŋ'	niɑŋ'	.tɕiɑŋ
合 肥	.liã	.liã	'liã	'liã	liã'	liã'	liã'	.tɕiã
扬 州	.liɑŋ	.liɑŋ	'liã	'liɑŋ	liɑŋ' 'liɑŋ	liɑŋ'	liɑŋ'	.tɕiɑŋ
苏 州	.liɑŋ	.liɑŋ	liɑŋ'	'liɑŋ liɑŋ'	liɑŋ'	liɑŋ'	liɑŋ'	.tsiɑŋ
温 州	li	li	'liẽ	'li	li'	li'	li'	tei

Príloha 6

字目 方音 中古音 方言点	脑	恼	闹	捞 ^②	劳 ^{劳动}	牢	老	涝
	效开一 上暗泥	效开一 上暗泥	效开二 去效泥	效开一 平豪来	效开一 平豪来	效开一 平豪来	效开一 上暗来	效开一 去号来
北 京	nau	'nau	nau'	,lau	,lau	,lau	'lau	,lau'
济 南	no	'no	no'	,lo	,lo	,lo	'lo	,lo'
西 安	nau	'nau	nau'	,lau	,lau	,lau	'lau ,lau	,lau'
太 原	nau	'nau	nau'	,lau	,lau	,lau	'lau	,lau'
武 汉	nau	'nau	nau'	,nau ,nau	,nau	,nau	'nau	,nau' ,nau日
成 都	nau	'nau	nau'	,nau	,nau	,nau	'nau ,nau'	,nau'
合 肥	'lo	'lo	lo'	,lo	,lo	,lo	'lo	,lo
扬 州	'lo	'lo	lo'	,lo ,lo	,lo	,lo	'lo	,lo
苏 州	næ'	næ'	næ'	,læ ^③ ,liæ	,læ	,læ	'læ'	,læ'
温 州	'nɔ	'nɔ	nuɔ'	,lɔ ,liɔ	,lɔ	,lɔ	'lɔ	,lɔ
长 沙	'lau	'lau	,lau'文 ,lau'白	,lau ,liau	,lau	,lau	'lau	,lau

Príloha 7

字目 方音 中古音 方言点	删	扇 ^① 扇动	陕	闪 ^②	扇 ^{扇子}	善	然	燃
	山开二 平删生	山开三 平仙书	咸开三 上寒书	咸开三 上寒书	山开三 去线书	山开三 上穿禅	山开三 平仙日	山开三 平仙日
北 京	ʂan	ʂan	'ʂan	'ʂan	ʂan'	ʂan'	,zan	,zan
济 南	ʂæ	ʂæ	'ʂæ	'ʂæ	ʂæ'	ʂæ'	,zæ	,zæ
西 安	ʂæ	ʂæ	'ʂæ	'ʂæ	ʂæ'	ʂæ'	,zæ ,zæ	,zæ
太 原	ʂæ	ʂæ	'ʂæ	'ʂæ	ʂæ'	ʂæ'	,zæ ,zæ	,zæ
武 汉	,san ,suan日	san'	'san	'san	san'	san'	,nan	,nan
成 都	,suan	,san	'san	'san	san'	san'	,zan	,zan
合 肥	,sæ	,sæ文 ,sæn白	'sæ文 ,sæn白	'sæ文 ,sæn白	,sæ文 ,sæn白	,sæ文 ,sæn白	,zæ文 ,zæn白	,zæ文 ,zæn白
扬 州	,suæ ,sæ新	,piē	'qiē	'qiē	qiē'	qiē'	,iē	,iē
苏 州	,sɛ	,sɔ	'sɔ	'sɔ文 ,ɔi白	sɔ'	zɔ'	,zɔ	,zɔ
温 州	,sa	pi'	'qi	'ei ,eia,俗	qi'	'ji	,ji	,ji
长 沙	,ɔyan ,san新	sɿ'	'sɿ	'sɿ	sɿ'	sɿ'文 ,sɿ'白	,yɛ	,yɛ
双 峰	,sua	,xi'	'xi'	'xi'	xi'	yi'	,i	,i

Príloha 8

字目 方音 中古音 方言点	删	扇 [㊦] 扇动	陕	闪 [㊦]	扇 [㊦] 扇子	善	然	燃
	山开二 平删生	山开三 平仙书	咸开三 上寒书	咸开三 上寒书	山开三 去线书	山开三 上穿禅	山开三 平仙日	山开三 平仙日
北京	.san	.san	'san	'san	san'	san'	.zan	.zan
济南	.sæ	.sæ	'sæ	'sæ	sæ'	sæ'	.zæ	.zæ
西安	.sæ	.sæ	'sæ	'sæ	sæ'	sæ'	.zæ zæ	.zæ
太原	.sæ	.sæ	'sæ	'sæ	sæ'	sæ'	.zæ zæ	.zæ
武汉	.san suan ^旧	.san	'san	'san	san'	san'	.nan	.nan
成都	.suan	.san	'san	'san	san'	san'	.zan	.zan
合肥	.sæ	.sæ ^文 .sæn ^白	'sæ ^文 'sæn ^白	'sæ ^文 'sæn ^白	sæ ^文 sæn ^白	sæ ^文 sæn ^白	.zæ ^文 .zæn ^白	.zæ ^文 .zæn ^白
扬州	.suæ sæ ^新	.ɕiē	'ɕiē	'ɕiē	ɕiē'	ɕiē'	.iē	.iē
苏州	.sɛ	.sɔ	'sɔ	'sɔ ^文 'ɕiɪ ^白	sɔ'	zɔ'	.zɔ	.zɔ
温州	.sa	ɕi'	'ɕi	ɕi ɕia, 俗	ɕi'	'ji	.ji	.ji
长沙	.ɕyan san ^新	sɿ'	'sɿ	'sɿ	sɿ'	sɿ' ^文 sɿ' ^白	.yɛ	.yɛ
双峰	.sua	.xi	'xi	'xi	xi'	yi'	.i	.i

Príloha 9

180

字目 方音 中古音 方言点	脑	恼	闹	捞 [㊦]	劳 [㊦] 劳动	牢	老	涝
	效开一 上暗泥	效开一 上暗泥	效开二 去效泥	效开一 平豪来	效开一 平豪来	效开一 平豪来	效开一 上暗来	效开一 去号来
北京	'nau	'nau	nau'	.lau	.lau	.lau	'lau	lau'
济南	'no	'no	no'	.lo	.lo	.lo	'lo	lo'
西安	'nau	'nau	nau'	.lau	.lau	.lau	'lau lau	lau'
太原	'nau	'nau	nau'	.lau	.lau	.lau	'lau	lau'
武汉	'nau	'nau	nau'	.nau nau	.nau	.nau	'nau	nau' nau ^旧
成都	'nau	'nau	nau'	.nau	.nau	.nau	'nau nau'	.nau
合肥	'lo	'lo	lo'	.lo	.lo	.lo	'lo	lo
扬州	'lo	'lo	lo'	.lo lo	.lo	.lo	'lo	lo
苏州	'næ'	'næ'	næ'	.læ [㊦] liæ	.læ	.læ	'læ'	.læ
温州	'nɛ	'nɛ	nɛ'	.lɛ liɛ	.lɛ	.lɛ	'lɛ	lɛ
长沙	'lau	'lau	lau' ^文 lau' ^白	.lau liau	.lau	.lau	'lau	lau

方音点	字目	肺	费 <small>化费</small>	内	雷	累 <small>积累</small>	累 <small>连累</small>	垒	累 <small>劳累</small>
	中古音	蟹合三 去灰類	止合三 去灰類	蟹合一 去队泥	蟹合一 平灰来	止合三 上纸来	止合三 去真来	止合三 上旨来	蟹合一 去队来
北 京		fei'	fei'	nei'	lei	'lei	'lei lei'	'lei	lei'
济 南		fei'	fei'	nei'	luei	'luei	luei'	'luei	luei'
西 安		fi' fei'新	fi' fei'新	luei'	luei	'luei	luei'	'luei	luei'
太 原		fei'	fei'	nuei'文 nai'白	luei	'luei	luei'	'luei	luei'
武 汉		fei'	fei'	nei'	nei	'nei	nei'	'nei	nei'
成 都		fei'	fei'	nuei'	nuei	'nuei	nuei'	'nuei	nuei'
合 肥		fe'	fe'	le'	le	'le	le'	'le	le'
扬 州		fai'	fai'	luai'	luai	'luai	luai'	'luai	luai'
苏 州		fi'	fi'	ne'	le	'le	le'	'le	le'
温 州		fei'	fei'	nai'	lai	'lai	'lai	'lai	lai'
长 沙		fei'	fei'	lei'文 lei'白	lei	'lei	lei'文 lei'白	'lei	lei'文 lei'白
双 峰		xui'	xui'	lue'	lue	'lue	ly'	'lui	ly'

目 方音 中古 方言点		韩	喊 ^①	罕	汉	旱 ^②	汗	庵	安
		山开一 平寒阴	咸开一 上敢晓	山开一 上旱晓	山开一 去翰度	山开一 上旱匣	山开一 去翰匣	咸开一 平寒影	山开一 平寒影
北	京	.xan	'xan	'xan xan	xan'	xan'	xan'	.an	.an
济	南	.xæ	'xæ	.xæ	xæ'	xæ'	xæ'	.ŋæ	.ŋæ
西	安	.xæ	'xæ	'xæ	xæ'	xæ'	xæ'	.ŋæ	.ŋæ
太	原	.xæ	'xæ	'xæ	xæ'	xæ'	xæ'	.yæ	.yæ
武	汉	.xan	'xan	'xan xan	xan'	xan'	xan'	.ŋan	.ŋan
成	都	.xan	'xan	'xan	xan'	xan'	xan'	.ŋan	.ŋan
合	肥	.xæ	'xæ	xæ'	xæ'	xæ'	xæ'	.zæ	.zæ
扬	州	.xæ	'xæ	xæ'	xæ'	xæ'	xæ'	.iæ	.iæ
苏	州	.fæ	hæ'	'hæ	hæ'	fæ'	fæ'	.ə	.ə
温	州	.jy	'ha	'oy hə	oy' hə'	'jy	jy'	.ə	.y
长	沙	.xan	'xan	'xan	xan'	xan' 文 xan' 白	xan' 文 xan' 白	.ŋan	.ŋan
双	峰	.yæ	'xæ	'xæ 文 xæ'	xæ'	yæ' 文 yæ'	yæ' 文 yæ'	.ŋæ	.ŋæ 文 ŋæ'
南	昌	.hən	'han	'hən	'hən	hən'	hən'	.ŋən	.ŋən
梅	县	.hən	ham'	'hən	hən'	hən	hən'	.am	.ən
广	州	.hən	ham'	'hən	hən'	'hən	hən'	.əm	.ən
阳	江	.hən	ham'	'hən	hən'	'hən	hən'	.əm	.ən

Príloha 12

方音点 青古音	字目		删	扇 ^① _{扇动}	陕	闪 ^②	扇 _{扇子}	善	然	燃
	山开二 平删生	山开三 平仙书	咸开三 上狹书	咸开三 上狹书	山开三 去咸书	山开三 上狹书	山开三 上狹书	山开三 平仙日	山开三 平仙日	
北 京	,san	,san	'san	'san	san'	san'	san'	,zan	,zan	
济 南	,sə̃	,sə̃	'sə̃	'sə̃	sə̃'	sə̃'	sə̃'	,zə̃	,zə̃	
西 安	,sə̃	,sə̃	'sə̃	'sə̃	sə̃'	sə̃'	sə̃'	,zə̃	,zə̃	
太 原	,sə̃	,sə̃	'sə̃	'sə̃	sə̃'	sə̃'	sə̃'	,zə̃	,zə̃	
武 汉	,san suan _日	,san'	'san	'san	san'	san'	san'	,nan	,nan	
成 都	,suan	,san	'san	'san	san'	san'	san'	,zan	,zan	
合 肥	,sə̃	,sə̃ _文 ,san _白	'sə̃ _文 'san _白	'sə̃ _文 'san _白	sə̃' _文 san' _白	sə̃' _文 san' _白	sə̃' _文 san' _白	,zə̃ _文 ,zan _白	,zə̃ _文 ,zan _白	
扬 州	,suə̃ sə̃ _派	,ciē	'ciē	'ciē	ciē'	ciē'	ciē'	,iē	,iē	
苏 州	,sə	,sə	'sə	'sə _文 qi _白	sə'	zə'	zə'	,zə	,zə	
温 州	,sa	qi'	'qi	'ci cia _併	qi'	'ji	,ji	,ji	,ji	
长 沙	,cyan ,san _新	,sɿ'	'sɿ	'sɿ	sɿ'	sɿ' _文 sɿ' _白	yē	yē	yē	
双 峰	,sua	,xi	'xi	'xi	xi'	yi'	,i	,i	,i	
南 昌	,san	,sen'	'sen	'sen	sen' 'sen	sen'	len'	len'	len'	
梅 县	,san	,san'	'sam	'sam sap _併	san'	san' 'san	,ian	,ian	,ian	
广 州	,fan	,jin'	'jim	'jim	jin'	jin'	,jin	,jin	,jin	
阳 江	,fan	,jin'	'jim	'jim jip _併	jin'	jin'	,jin	,jin	,jin	
厦 门	,san	,sien'	'siam	'siam _文 si _白	siən' _文 si' _白	sien'	,lien	,lien _文 hiā _白	,lien _文 hiā _白	

方音	字目	蕉	椒	娇 ^①	骄	浇	嚼 ^②	绞	狡
		效开三 平青精	效开三 平青精	效开三 平青见	效开三 平青见	效开四 平萧见	宕开三 入药从	效开二 上巧见	效开二 上巧见
北 京		.təiəu	.təiəu	.təiəu	.təiəu	.təiəu	.təyɛx ^④ .təiəu _白	.təiəu	.təiəu
济 南		.təiɔ	.təiɔ	.təiɔ	.təiɔ	.təiɔ	.təyɛ ^④ .təiɔ _白	.təiɔ	.təiɔ
西 安		.təiəu	.təiəu	.təiəu .təiəu	.təiəu	.təiəu	.təyɔ	.təiəu	.təiəu
大 原		.təiəu	.təiəu	.təiəu	.təiəu	.təiəu	.təyɔ ^④ _文 .təiɛ ^④ _白	.təiəu	.təiəu
武 汉		.təiəu	.təiəu	.təiəu	.təiəu	.təiəu	.təiɔ ^④ _文 .təiəu _白	.təiəu	.təiəu
成 都		.təiəu	.təiəu	.təiəu	.təiəu	.təiəu	.təiəu	.təiəu	.təiəu
合 肥		.təiɔ	.təiɔ	.təiɔ	.təiɔ	.təiɔ	.təyɔ ^④ _文 .təiɔ _白	.təiɔ	.təiɔ
杨 州		.təiɔ	.təiɔ	.təiɔ	.təiɔ	.təiɔ	.təiɔ ^④	.təiɔ	.təiɔ
苏 州		.tsiæ	.tsiæ	.tsiæ	.tsiæ	.tsiæ	ziɔ ^④	.təiæ ^④ _文 .kæ _白	.tsiæ
温 州		.təiɛ	.təiɛ	.təiɛ	.təiɛ	.təiɛ	jiə	.kuɔ ^④ _文 .kə _白	.kuɔ ^④ _文 .kə _白
长 沙		.təiəu	.təiəu	.təiəu	.təiəu	.təiəu	.təiɔ ^④ _文 .tə'io _白	.təiəu	.təiəu
双 峰		.təiv	.təiv	.təiv	.təiv	.niv	.tə'io ^④	.təiv ^④ _文 .kV _白	.təiv
南 昌		.təieu	.təieu	.təieu	.təieu	.təieu	.tə'io ^④ _文 .tə'ieu ^④	.kau	.kau
梅 县		.təiəu	.tsiəu	.kiəu	.kiəu	.niəu	.tsio ^④ _文 .ts'iau ^④	.kau	.kau
广 州		.tʃiu	.tʃiu	.kiu	.kiu	.hiu	.tʃœk ^④ .tʃiu ^④	.kau	.kau
阳 江		.tʃiu	.tʃiu	.kiu	.kiu	.hiu	.tʃ'iek ^④	.kau	.kau
厦 门		.tsiəu ^④ _文 .tsio _白	.tsiəu ^④ _文 .tsio _白	.kiəu	.kiəu	ak ^④ _借	.tsio ^④ _文 .kə _白	.kau ^④ _文 .kə _白	.kau
潮 州		.tsiəu ^④ _文 .tsie _白	.tsiəu ^④ _文 .tsie _白	.kiəu	.kiəu	.neu	.tsiə ^④ _文 .kə _白	.ka ^④ _文 .kə _白	.kau

方音点	字目							
	桥	侨	巧	穹	消	宵	霄	硝
	效开三 平西群	效开三 平西群	效开二 上巧溪	效开四 去喻溪	效开三 平宵心	效开三 平宵心	效开三 平宵心	效开三 平宵心
北京	,te'iau	,ts'iau	'to'iau	to'iau'	,qiau	,qiau	,qiau	,qiau
济南	,te'io	,ts'io	'to'io	to'io'	,qio	,qio	,qio	,qio
西安	,te'iau	,ts'iau	'to'iau	to'iau'	,qiau	,qiau	,qiau	,qiau
太原	,ts'iau	,ts'iau	'to'iau	to'iau'	,qiau	,qiau	,qiau	,qiau
武汉	,te'iau	,ts'iau	'to'iau	to'iau'	,qiau	,qiau	,qiau	,qiau
成都	,te'iau	,ts'iau	'to'iau	to'iau'	,qiau	,qiau	,qiau	,qiau
合肥	,te'io	,ts'io	'to'io	to'io'	,qio	,qio	,qio	,qio
扬州	,te'io	,ts'io	'to'io	to'io'	,qio	,qio	,qio	,qio
苏州	,dz'æ	,dz'æ	'to'æ	to'æ'	,sæ	,sæ	,sæ	,sæ
温州	,dz'ic	,dz'ic	'k'uɔ	to'ie'	,qic	,qic	,qic	,qic
长沙	,to'iau	,to'iau	'to'iau	to'iau'	,qiau	,qiau	,qiau	,qiau
双峰	,dz'iv	,dz'iv	'to'iv	to'iv'	,qiv	,qiv	,qiv	,qiv
南昌	,te'ieu	,ts'ieu	'to'ieu	to'ieu'	,qieu	,qieu	,qieu	,qieu
梅县	,k'iau	,k'iau	'k'au	k'iau'	,siau	,siau	,siau	,siau
广州	,k'iu	,k'iu	'hau	k'iu hitu'	,fiu	,fiu	,fiu	,fiu
阳江	,k'iu	,k'iu	'hau	k'iu'	,fiu	,fiu	,fiu	,fiu
厦门	,kiau _文 ,kio _白	,kiau	'k'iau _文 'k'io _白	k'iau _文 k'io _白	,siau	,siau	,siau _文 ,sio _白	,siau
潮州	,kie	,k'iəu	'k'a	k'iəu'	,sieu	,sieu	,sieu	,sieu
福州	,kieu _文 ,kyə _白	,kieu	'k'ieu	k'ieu'	,sieu	,sieu	,sieu	,sieu

目 方音 方言点	韩	喊 ^①	罕	汉	旱 ^②	汗	庵	安
	山开一 平寒限	威开一 上敢晓	山开一 上旱晓	山开一 去翰感	山开一 上旱限	山开一 去翰限	疑开一 平覃影	山开一 平寒影
北 京	,xan	'xan	'xan xan	xan'	xan'	xan'	.an	.an
济 南	,xæ	'xæ	'xæ	xæ'	xæ'	xæ'	.ŋæ	.ŋæ
西 安	,xæ	'xæ	'xæ	xæ'	xæ'	xæ'	.ŋæ	.ŋæ
太 原	,xæ	'xæ	'xæ	xæ'	xæ'	xæ'	.yæ	.yæ
武 汉	,xan	'xan	'xan xan _g	xan'	xan'	xan'	.ŋan	.ŋan
成 都	,xan	'xan	'xan	xan'	xan'	xan'	.ŋan	.ŋan
合 肥	,xæ	'xæ	'xæ	xæ'	xæ'	xæ'	.zæ	.zæ
扬 州	,xæ	'xæ	'xæ	xæ'	xæ'	xæ'	.iæ	.iæ
苏 州	.fiə	hɛ'	'hə	hə'	fiə'	fiə'	.ə	.ə
温 州	.jy	'ha	'ey hə	'ey hə	'jy	.jy'	.ə	.y
长 沙	,xan	'xan	'xan	xan'	xan'文 xan'白	xan'文 xan'白	.ŋan	.ŋan
双 峰	.yæ	'xæ	'xæ文 xua白	xæ'	yæ'	yæ'文 yua'白	.ŋæ	.ŋæ文 .ua白
南 昌	.hən	'han	'hən	'hən	hən'	hən'	.ŋən	.ŋən
梅 县	.hən	ham'	'hən	'hən	.hən	'hən	.am	.ən
广 州	.hən	ham'	'hən	'hən	'hən	hən'	.əm	.ən
阳 江	.hən	ham'	'hən	'hən	'hən	hən'	.əm	.ən

字 目 方 音 古 音 方 音 点	搞 ^㉑	告 ^㉒	考	烤 ^㉓	靠	豪	毫	好 ^{好环}
	效开二 上巧见	效开一 去号见	效开一 七喻溪	效开一 七喻溪	效开一 去号溪	效开一 平豪耕	效开一 平豪匪	效开一 上喻晓
北 京	'kau	kau'	'k'au	'k'au	k'au'	,xau	,xau	'xau
济 南	'ko	ko'	'k'o	'k'o	k'o'	,xo	,xo	'xo
西 安	'kau	kau'	'k'au	'k'au	k'au'	,xau	,xau	'xau
太 原	'kau	kau'	'k'au	'k'au	k'au'	,xau	,xau	'xau
武 汉	'kau	kau' kau	'k'au	'k'au	k'au'	,xau	,xau	'xau 'xau
成 都	'kau	kau'	'k'au	'k'au	k'au'	,xau	,xau	'xau
合 肥	'ko	ko'	'k'o	'k'o	k'o'	,xo	,xo	'xo
扬 州	'ko	ko'	'k'o	'k'o	k'o'	,xo	,xo	'xo
苏 州	ge'	kæ'	'k'æ	'k'æ	k'æ'	,fiæ	,fiæ	'hæ
温 州	'ka	ka'	'k'a	'k'a k'a'	k'a'	,fiə	,fiə	'hə
长 沙	'kau	kau' kau	'k'au	'k'au	k'au'	,xau	,xau	'xau
双 峰	'ky ,gy	ky'	'k'y	'k'y	k'y'	,yɿ	,yɿ	'xy
南 昌	'kau	kau'	'k'au	'k'au	k'au'	,hau	,hau	'hau
梅 县	'kau	kau'	'k'au	'k'au	k'au'	,hau	,hau	'hau
广 州	'kau	kou'	'hau	'hau hau	k'eu'	,hou	,hou	'hou
阳 江	'kau	kou'	'hau	'hau	k'ou'	,hou	,hou	'hou
厦 门	'kau	ko'	'k'o	'k'o	k'o'	,ho	,ho	'hō ^文 ho ^白
潮 州	'kau	kau' ^文 ko' ^白	'k'au	'k'au	k'au' ^文 ko' ^白	,hau	,hau	'ho